

РОБЕРТ ВАН ХЮЛИК

УТРИНТА НА МАЙМУНАТА

Част 7 от „Китайски загадки“

Превод от английски: Лиляна Андонова, 1996

chitanka.info

В памет на моя добър приятел гибона Бубу, умрял на 12.VII.1962 в Порт Диксън, Малая.

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

Да припомним, че в китайския език фамилното име (изписано тук с главни букви) предшества собственото.

ДИ Жендзие

главен магистрат на Ханюан през 666 г. от н.е.

ТАО Ган

един от неговите помощници

УАН

аптекарь

ЛЪН

лихвар, собственик на заложна къща

СЪН Гуй

скитник и разбойник

Госпожица СЪН

негова сестра

ЧАН

разбойник от бандата на Сън

Съдията Ди се любуваше на хладното лятно утро на откритата веранда, прилепена за гърба на официалната му резиденция. Току-що бе приключила семейната закуска вътре и вече сам сега отпиваше от чая си, както бе свикнал през тази година, служейки като магистрат на езерната област Ханюан. Плетеното му кресло бе придърпано до изцяло изваяния мраморен парапет. Той поглаждаше бавно дългата си черна брада, очите му със задоволство обхождаха високите колони и гъсталаците под тях, покрили планинския склон пред верандата, който се издигаше като защитна ограда от прохладна зеленина. Оттам долитаха оживеното цвърчене на птички и ромоленето на водопада понагоре. Жалко, помисли си съдията, че тези мигове на отмора и тиха наслада са тъй кратки. Вече беше време да се върне в кабинета си, разположен в предната част на съдебната сграда, и да прегледа новопостъпилата служебна кореспонденция.

Внезапно изшумоляха листа и се разнесе звук от прекършени клони. През короните на дърветата се носеха две космати черни фигури, залавяйки се от клон на клон с тънките си черни ръце, като след тях се сипеха на облаци отронени листа. Съдията проследи усмихнат пътя на гибоните. Всеки път, докато наблюдаваше отблизо техните скокове, се възхищаваше от грациозната им ловкост. Макар да бяха плашливи, гибоните вече привикваха към самотната фигура, присядаща сутрин на верандата. От време на време някой от тях спираше за миг и сграбчваше чевръсто банана, подхвърлен от съдията.

СЪДИЯТА ДИ НАБЛЮДАВА ИГРАТА НА ГИБОНА

Отново се чу шумолене и се появи друг гибон. Придвижваше се бавно, служейки си само с едната ръка и с подобните на човешка длан стъпала. В лявата ръка стискаше някакъв дребен предмет. Гибонът поспря пред верандата и увиснал на нисък клон, отпрати към човека изпитателен поглед с кръглите си кафяви очи. Сега вече съдията успя да види какво държи — златен пръстен с голям проблясващ изумруд. Знаеше, че гибоните често откъват малки предмети, привлекли вниманието им, но също тъй бе установил, че губят бързо интерес, щом разберат, че откраднатото не става за ядене. Ако не успееше да накара гибона да пусне пръстена веднага, животното сигурно щеше да го захвърли някъде навътре в гората и собственикът му никога нямаше да го открие.

Съдията нямаше подръка плод, с който да отвлече вниманието на гибона, затова бързо извади кутийката с огниво и прахан от ръкава си и започна да подрежда съдържанието ѝ върху масичката за чай, като с подчертано усърдие оглеждаше и помирисваше всяко нещо поотделно. Зърна с крайчеца на окото си, че гибонът го наблюдава с жив интерес. Скоро наистина изпусна пръстена, прехвърли се върху долния клон и увисна там подобно на паяк, без да изпуска нито едно движение на съдията. Отблизо се виждаше, че по черната му козина са полепнали сламки. Съдията Ди разбра, че няма да може за дълго да задържи вниманието на нетърпеливото животно. Гибонът нададе едно приятелско „Уак-уак!“, след това се метна на по-висок клон и скоро се изгуби сред зелените листа.

Съдията Ди се прехвърли през ниския парапет на верандата и стъпи върху покритите с роса градински камъни в подножието на планинския склон. Не след дълго съзря и проблясващия пръстен, взе го и се върна на верандата. Когато го разгледа отблизо, установи, че е доста голям, явно мъжки. Оформяха го два преплетени дракона от масивно злато, а изумрудът беше необичайно едър и съвършен. Собственикът щеше да се зарадва, когато си възвърне рядката скъпоценност.

Тъкмо се канеше да пъкне пръстена в ръкава си, когато погледът му бе привлечен от няколко ръждивокафяви петънца вътре в халката. Той свъси рунтавите си вежди и приближи пръстена към очите си. Петната много напомняха засъхнала кръв. Съдията се извърна и

плесна с ръце. Когато старият домоуправител се появи на верандата, тътрейки нозе, той го попита:

— Има ли някакви къщи на склона отсреща?

— Няма, господарю. Мястото е много стръмно, пък и навсякъде е гъста гора. Само най-горе, на билото, са построени няколко вили.

— Да, и аз самият съм зървал там летни извънградски къщи. Да знаеш случайно кои са стопаните им?

— Ако не се лъжа, господарю, лихварят Лън, а също и Уан, аптекарят.

— Лън не го познавам. И Уан, казваш... Сигурно имаш предвид собственика на голямата аптека до градския пазар, точно срещу храма на Конфуций? Един такъв дребничък, спретнат човек, дето все изглежда разтревожен?

— Той е, господарю. И наистина има за какво да се тревожи. Чух, че тази година никак не му вървяло. Пък и единственият му син не е добре с главата. Още малко и ще навърши двайсет години, а не може нито да чете, нито да пише. Какво ли може да излезе от такъв младеж...

Съдията Ди кимна разсеяно. Изглежда, трябваше да изключи вилите по хребета, тъй като гибоните са твърде плашливи, за да навлязат в обитаван от хора район. Възможно беше животното да е намерило пръстена в затънтения край на някоя от обширните вилни градини. Но ако беше така, отдавна щеше да го е захвърлило много преди да пресече цялата гора до подножието на склона. Явно гибонът бе открил скъпоценната вещ доста по-надолу от вилите.

Той освободи домоуправителя и отново се вгледа в пръстена. Внезапно му се стори, че изумруденият блясък потъмнява, сякаш камъкът се бе превърнал в мрачно око, което се вираше в него застинало от скръб. Сепнат от внезапното неприятно усещане, съдията побърза да пхне пръстена в ръкава си. Възнамеряваше да окачи съобщение с описание на изгубената скъпоценност, като се надяваше собственикът да се яви своевременно пред съда и всичко да приключи. Влезе в къщата, прекоси стаите и излезе в градината отпред, а после се озова в обширния централен двор на съдебната сграда.

Там беше доста по-хладно, тъй като високите сгради наоколо хвърляха плътна сянка в двора. Началникът на стражата беше зает със строевия преглед на десетината свои подчинени в средата. Всички се

изпънаха почтително, щом видяха магистрата да се задава. Съдията Ди вече ги подминаваше, запътил се към кабинета отсреща, когато го споходи внезапна мисъл и той спря на място. След миг попита началника:

— Знаете ли случайно дали има някакви постройките в гората над планинския склон, срещу моята резиденция?

— Не, ваше превъзходителство, доколкото знам, там няма къщи, само някаква горска хижа. Нещо като заслон, използван някога от дървосекачи. От години седи празна — той помълча и добави важно: — В нея често ноцуват скитници, затова редовно я навещавам. Просто за да се уверя, че не вършат пакости.

Съдията си каза, че това би могло да обясни нещата. Изоставена горска хижа на склона...

— Какво имате предвид под „редовно“? — попита рязко той.

— Ами веднъж на месец, месец и нещо, ваше превъзходителство. Аз...

— Това едва ли може да се нарече редовно — прекъсна го Ди. — Очаквам от вас да...

Той млъкна. Нямаше да има полза от строгостта му. Не биваше да си изпуска нервите заради едно смътно тревожно усещане. Сигурно пикантните подправки на закуската тежаха на стомаха му и разстройваха ведрото, спокойно разположение на духа. Отсега нататък щеше да се откаже от месото с утринната порция ориз... Отново се обърна към началника на стражата, вече с по-мек тон:

— На какво разстояние оттук е тази хижа?

— Петнайсетина минути пеша, ваше превъзходителство. Има пътечка нагоре по склона.

— Добре. Извикайте Тао Ган!

Офицерът изтича към канцеларията. Скоро се върна, придружен от висок, по-възрастен от него мъж, облечен в дълга кафява роба от избелял сатен, с висока квадратна черна шапка. Имаше дългнесто меланхолично лице с провиснали мустаци и козя брадичка, а на лявата му буза тъмнееше брадавица с увиснали от нея три дълги косъма. След като Тао Ган поздрави с „добро утро“, съдията Ди отведе помощника си в един ъгъл на двора. Показа му пръстена и разказа как бе попаднал у него.

— Забелязваш ли засъхналата кръв? Вероятно притежателят му си е порязал ръката, докато се е разхождал из гората. Свалил е пръстена, за да го измие в ручея, и тъкмо тогава гибонът го е грабнал. Тъй като представлява безспорна ценност, а разполагаме с близо час преди първото заседание, имаме възможност да отидем на място и да огледаме околността. Може би човекът още броди в гората и си търси пръстена. Има ли нещо важно в сутрешната поща?

Дългнестото лице на Тао Ган посърна, докато долагаше:

— Пристигна кратка бележка от Чанбей от сержант Хун, господарю. Пише, че Ма Жун и Цяо Тай още не са успели да открият никаква улика.

Съдията Ди се намръщи. Преди два дни сержант Хун и другите му двама помощници бяха заминали за съседния окръг Чанбей, за да помогнат на тамошния магистрат, който разнищваше един заплетен случай със сериозни последствия и за окръга на съдията Ди.

— Е — рече с въздишка той, — да вървим. Една малка разходка няма да ни се отрази зле.

Повика с пръст офицера и му нареди да ги придружи с двама стражници. Излязоха през задния вход от сградата на съда и тръгнаха по тясната кална пътечка. Не след дълго началникът на стражата зърна следа от човешки крак, обърната към гората.

Пътеката лъкатушеше по склона и все пак стръмнината доста ги измори. Не срещнаха жива душа, а единственото, което чуваха, бе песента на птичките във върхарите. След петнайсетина минути офицерът спря и посочи към няколко високи дървета недалеч от тях.

— Ето го мястото, ваше превъзходителство — съобщи той.

Скоро се озоваха на неголяма поляна, обградена от грамадни дъбове. В дъното се белееше малка дърварска хижа със сламен покрив, блеснал от росата. Вратата беше затворена, единственият прозорец — с капаци. Пред прага се мъдреше дръвник, отсечен от дънера на старо дърво, до него — наръч слама. Беше тихо като в гроб, изглежда, наоколо действително нямаше никой. Съдията Ди прекоси високата влажна трева и отвори вратата. В полумрака вътре съзря чамова маса с две столчета, а до стената в дъното — прост дъсчен нар. На пода пред него лежеше неподвижна мъжка фигура, облечена в куртка и панталони от избелял син плат. Челюстта му беше неестествено провиснала, очите — изцъклени.

Магистратът се извърна бързо и нареди на началника да разтвори капациите на прозореца. После двамата с Тао Ган коленичиха до проснатия мъж. Беше доста възрастен, слаб и висок. Имаше широко лице с правилни черти, косата, мустаците и късата, грижливо подстригана брада бяха посивели. Кичурите по темето бяха сплъстени от засъхналата кръв. Дясната ръка беше свита пред гърдите, лявата — изпъната покрай тялото. Съдията Ди направи опит да я повдигне, но тя беше напълно вкочанена.

— Явно смъртта е настъпила през нощта — промърмори той.

— А какво се е случило с лявата му ръка, господарю? — попита Тао Ган.

Четири от пръстите на дланта бяха отсечени до ставите, от тях бяха останали кървави чуканчета. Само палецът бе непокътнат. Съдията грижливо разгледа загорялата от слънцето обезобразена длан.

— Виждаш ли тази тясна ивица бяла кожа край показалеца, Тао Ган? Неправилната ѝ линия съответства на преплетените дракони от изумрудения пръстен. Точно както си мислех. Човекът, който лежи тук, е притежателят на пръстена и несъмнено е бил убит — той се изправи и нареди на началника на стражата: — Изнесете тялото навън!

Докато стражниците вдигаха покойника, съдията Ди и Тао Ган набързо претърсиха помещението. Подът, масата и двете столчета бяха покрити с дебел слой прах, но дъсченият нар беше грижливо изчистен. Нямаше нито едно петънце кръв. Тао Ган посочи многобройните размесени стъпки по прашния под и отбеляза:

— Явно снощи тук е имало неколцина посетители. Тази следа, изглежда, е оставена от малка, заострена отпред женска обувка. А другата до нея е от мъж, при това доста едър.

Съдията кимна, известно време оглежда пода, след това заяви:

— Не виждам явни следи от влачене на трупа по пода, значи са го пренесли на ръце. Почистили са грижливо нара, а после, вместо да положат тялото върху него, са го оставили на пода. Странно! Хайде още веднъж да огледаме трупа — вече отвън, съдията Ди посочи към наръча слама и заключи: — Всичко си идва на мястото, Тао Ган. Забелязах няколко сламки по козината на гибона. Докато са пренасяли жертвата в хижата, пръстенът се е изплъзнал от отсечения ляв показалец и се е търкулнал в сламата. Рано тази сутрин гибонът е минал оттук, зърнал е със зоркото си око блестящия предмет и веднага

го е грабнал. На нас ни бяха нужни петнайсет минути по виещата се пътечка, за да дойдем в хижата, но за едно животно прекият път по склона до резиденцията е много по-кратък. Само за няколко минути може да се спусне долу през короните на дърветата.

Тао Ган се наведе и огледа дръвника.

— И тук не виждам следи от кръв, господарю. Освен това няма и помен от четирите отсечени пръста.

— Явно мъжът е бил осакатен и убит някъде другаде — заключи съдията. — Пренесли са трупа тук по-късно.

— Тогава убиецът трябва да е бил доста якичък. Не е лесно да мъкнеш труп по нанаторнището. Освен, разбира се, ако някой не е помагал.

— Претърси убития!

Докато Тао Ган тършуваше в дрехите, съдията Ди внимателно огледа главата на жертвата. Реши, че черепът е бил ударен отзад с малък, но твърд предмет, вероятно железен чук. После се зае да изследва неосакатената дясна ръка. Дланта и вътрешната част на пръстите се оказаха малко грапави, но ноктите бяха дълги и добре поддържани.

— Нищо, господарю! — възкликна Тао Ган, като се изправяше. — Няма дори и носна кърпа. Убиецът явно е отнесъл всичко, по което би могъл да бъде разпознат трупът.

— И все пак разполагаме с пръстена — отбеляза съдията. — Несъмнено е щял да отмъкне и него. Но щом е разбрал, че липсва, се е сетил, че е паднал от осакатената ръка някъде по пътя. Може би го е търсил с фенер, но безуспешно.

Той се обърна към началника на стражата, който отегчено дъвчеше клечка за зъби, и рязко го попита:

— Виждал ли си някога този мъж?

Офицерът стреснато се изпъна.

— Не, ваше превъзходителство. Никога! — после хвърли въпросителен поглед към двамата си подчинени, но след като и те поклатиха глава, добави: — Трябва да е някой скитник от вътрешността на страната.

— Наредете на хората си да направят носилка от два по-дебели клона и да отнесат тялото в сградата на съдилището. Нека чиновниците и целият съдебен персонал минат край него на оглед, за

да разберем дали някой не го познава. А вие първо извикайте регистратора на смъртните случаи, после идете в аптеката на господин Уан до пазара и го помолете да се отбие в кабинета ми.

Докато слизаха по склона, Тао Ган попита възбудено:

— Наистина ли смятате, че този аптекар може да знае нещо, господарю?

— О, не. Просто ми хрумна, че тялото може да е било влачено надолу до хижата, а не донесено от града до тук. Затова и смятам да попитам Уан, чиято вила е горе на билото, дали не е чул някаква разпра между разбойници. Искам също така да разбера кой още живее наоколо — докато Тао Ган старателно освобождаваше дрехата си от бодливия храст, съдията Ди продължи: — Ако се съди по облеклото, убитият прилича на работник или занаятчия, но несъмнено има лице на образован човек. Загорялата от слънцето и грапава, но поддържана ръка пък сочи, че е бил заможен мъж, който по своя воля е предпочел да живее сред природата. А до заключението, че е заможен, стигнах заради скъпия пръстен с изумруд, който е притежавал.

През останалата част от пътя Тао Ган вървеше безмълвно, но щом стигнаха до калната пътека, промълви:

— Не съм убеден, че скъпият пръстен е гаранция за заможност, господарю. По принцип горските разбойници са суеверни и често се привързват сляпо към някоя открадната скъпоценност само защото са решили, че им носи късмет.

— Прав си. Сега отивам да се преоблека, защото съм вир-вода. Ела след малко в кабинета ми.

След като се изкъпа и се преоблече в официалната роба от зелен брокат, на съдията му остана време колкото да изпие една чаша чай. Тао Ган му помогна да закрепил на главата си широкополата черна съдийска шапка и двамата заедно влязоха в залата. Този ден имаше за разглеждане само няколко обичайни дела и след половин час магистратът удари чукчето за закриване на заседанието. Когато отново се върна в кабинета, той се разположи удобно зад голямото писалище, бутна настрана купчината официални книжа и постави пред себе си изумрудения пръстен. След това извади от ръкава си ветрило, посочи с него към пръстена и каза:

— Странен случай, Тао Ган. Какво могат да означават тези отсечени пръсти? Че убиецът е изтезавал своята жертва, за да изтръгне

признания? Или пък ги е отсякъл след самото убийство, защото по тях е останал някакъв белег, който може да разкрие самоличността на мъртвеца?

Помощникът не бързаше да отвърне. Наля на съдията чаша горещ чай, сетне отново седна на столчето пред писалището и подръпвайки унесено трите дълги косъма на брадавицата си, заговори:

— Тъй като и четирите пръста са били отсечени с един удар, мисля, че второто предположение е по-уместно, господарю. Според началника на стражата запуснатата хижа често е била посещавана от скитници. Знаем, че повечето от тези разбойници са организирани в банди или тайни братства. Всеки достоен за името си член е длъжен да даде клетва за вяност пред главатаря и като доказателство за искреност и храброст сам да отреже крайчеца на кутрето на лявата си ръка. Ако убийството наистина е дело на банда, вероятно са отсекли четирите пръста наведнъж, за да унищожат някаква важна улика.

Съдията Ди положи ветрилото на писалището.

— Много точни заключения, Тао Ган. Нека наистина приемем, че версията ти е правилна. Тогава излиза, че...

Някой почука на вратата. Влезе регистраторът на смъртните случаи и почтително поздрави магистрата. Сложи пред него грижливо попълнен формуляр и каза:

— Това е заключението от аутопсията, ваше превъзходителство. Отбелязал съм всички подробности, освен, разбира се, името. Покойникът е около петдесетгодишен и явно в добро здраве. Не открих никакви телесни недъзи, петна по рождение или белези от рани. Няма натъртвания или каквито и да било следи от насилие. Убит е с един-единствен удар в тила, вероятно с железен чук, малък, но тежък. Четирите пръста на лявата му ръка са отсечени или непосредствено преди убийството, или малко след това. Трябва да се е случило късно снощи — човекът се почеса по главата и продължи с малко по-неуверен тон: — Трябва да ви призная, ваше превъзходителство, че съм доста озадачен от тези липсващи пръсти. Изобщо не разбирам как точно са били отсечени. Костите на осакатената длан не са натрошени ни най-малко, плътта не е натъртена и кожата не е разкъсана. Сигурно са положили ръката върху плоска повърхност и сетне са отсекли с един замах на тежко и остро като бръснач сечиво и четирите пръста

наведнъж. Дори с голяма брадва или с меч не би могъл да бъде направен толкова чист отрез. Наистина не зная какво да мисля.

Съдията Ди прочете заключението, вдигна очи и попита регистратора:

— А какво ще кажете за краката?

— От общия им вид личи, че мъжът е бил скитник, ваше превъзходителство. На обичайните за такива хора места видях мазоли, а ноктите са изпочупени. Има типични ходила на скитник, който ходи продължително време бос.

— Ясно. Някой разпозна ли го?

— Не, ваше превъзходителство. Наблюдавах как всички служители в съдилището минаха в редица по един и огледаха трупа. Никой не го е виждал преди това.

— Благодаря ви. Можете да си тръгвате.

Началникът на стражата, който изчакваше в коридора да приключат, докладва, че е пристигнал господин Уан, аптекарят. Съдията Ди събра ветрилото си.

— Нека влезе! — нареди той.

Новодошлият беше дребен пъргав човек, леко прегърбен, но спретнат, с черна копринена роба и квадратна шапка. Имаше бледо лице на саможивец, украсено с катраненочерни мустаци и заострена брадичка. След като се поклони учтиво, той вдигна очи към съдията, който го заговори любезно:

— Моля седнете, господин Уан. Тук не сме в съдебната зала. Съжалявам за безпокойството, ала са ми необходими сведения за някои места горе в планината. През деня ви не съмнено прекарвате повечето време в дюкяна си на градския пазар, но както разбрах, нощувате в планинската си къща.

— Така е, ваше превъзходителство — отвърна Уан със сдържана учтивост. — Там е много по-хладно, отколкото долу в града.

— Съвършено вярно. Чух, че снощи някакви скитници са кръстосвали района.

— Не, всичко беше спокойно, ваше превъзходителство. Вярно, понякога се мяркат скитници и всякакви нехранимайковци. Обикновено нощуват в гората, тъй като се страхуват да слизат вечер в града, за да не ги арестува нощната стража. Всъщност тяхното присъствие е единственото, което смущава спокойствието в този иначе

прелестен кът. Понякога чуваме как се карат и крещят по пътищата, но всички вили в района, включително и моята, са оградени с високи зидове, затова не се страхуваме от опити за кражба и не обръщаме внимание на тези нарушители на горския мир.

— Много ще ви бъда задължен, господин Уан, ако разпитате слугите си. Разправията може да е станала не на планинския път, а в гората зад вилата ви.

— Още сега мога да ви отговоря, че не са видели, нито пък са чули нещо обезпокоително. Бях си у дома цялата вечер и никой от прислугата не е излизал навън. Естествено, можете да разпитате и господин Лън, лихваря. Той ми е съсед и... често остава до късно нощем.

— А кой друг живее наоколо, господин Уан?

— В момента никой, ваше превъзходителство. Има още три къщи, но те са собственост на богати столични търговци, които идват само лете. Сега и трите са празни.

— Разбирам. Е, благодаря ви, господин Уан. Бихте ли придружили началника на стражата до моргата? Искам да огледате трупа на един скитник и да кажете дали не сте го виждали да броди около къщата ви в гората?

След като аптекарят се сбогува с нисък поклон, Тао Ган каза:

— Не бива да изключваме възможността убийството да е станало тук, в града, господарю. В някой долен вертеп или кръчма.

Съдията Ди поклати глава:

— Ако беше така, Тао Ган, щяха да скрият тялото под дъските на пода или да го хвърлят в някой изоставен кладенец. Нямаше да поемат огромния риск да го носят чак до планинския склон, минавайки непосредствено до съдилището — той отново извади пръстена от ръкава си и го подаде на Тао Ган. — Когато регистраторът пристигна, тъкмо се канех да те пратя в града да разпитах из заложените къщи. Но можеш да свършиш тази работа и сега. Не е нужно да се занимаваш с канцеларска работа, ще я поема вместо теб.

Той освободи своя помощник с насърчителна усмивка и се зае да подрежда служебната кореспонденция, пристигнала сутринта. Бяха му донесли папките от архива и той се залови за работа. Прекъсна само веднъж, когато началникът на стражата влезе да съобщи, че господин Уан е огледал трупа и е заявил, че не познава жертвата.

По пладне съдията поръча да му донесат поднос с оризова каша и туршия и обядва на писалището си, обслужван единствено от съдебния писар. Докато пиеше чая си, Ди отново премисли случая с убития скитник. Поклати бавно глава. Макар всички известни досега факти да сочеха убийство от въоръжена банда, той се опита да построи и друга възможна версия. Налагаше се обаче да признае, че съмненията му са доста безоснователни — явно бе пресилена догадката му, че мъртвецът не е бил скитник, а образован и интелигентен мъж, при това с ярка самоличност. Реши засега да не споделя своите колебания с помощника си. Тао Ган служеше при него едва от десет месеца и толкова се палеше в разследванията, че на съдията му беше съвестно да го обезсърчава, подлагайки на съмнение теорията му за важността на липсващите четири пръста. А и не би било добре да го учи да се опира на бегли впечатления вместо на реални факти.

С дълбока въздишка съдията остави чашата и придърпа дебелата папка към себе си. В нея бяха всички документи, свързани с контрабандистите от съседния окръг Чанбей. Преди четири дни военната полиция бе изненадала трима мъже, които се опитвали тайно да прехвърлят два сандъка през реката между двата окръга. Нарушителите успели да избягат в горите на Чанбей, изоставяйки стоката — огромен брой пакетчета златен и сребърен прах, камфор, живак и женшен, безценния лечебен корен от Корея, — все скъпи неща, подлежащи на облагане с голямо мито. Залавянето на контрабандната стока беше станало на територия, подопечна на магистрата от съседния окръг. Но тъй като бе отрупан с работа, той помоли за съдействие. Съдията Ди се отзова на часа, още повече че подозираше наличието на цяла мрежа от помощници на контрабандистите в собствения си окръг. Изпрати в Чанбей стария доверен съветник сержант Хун заедно с двамата си помощници Ма Жун и Цяо Тай. Бяха се установили в сградата на военния пост, до моста над граничната река.

Съдията извади от папката скица на района и я разгледа. Ма Жун и Цяо Тай бяха претърсили основно горите с военната полиция и разпитали селяните от колибите в планината, но без особен резултат. Случаят беше спешен, тъй като властите много държаха на изрядното плащане на пътни мита. Префектът бе изпратил на колегата на Ди от

Чанбей писмо с категорично настояване за бързи действия. Беше добавил, че въпросът трябва да се разреши неотложно, понеже голямото количество и високата стойност на контрабандата явно сочеха, че в този район тя съвсем не е нещо временно, дело на дребни местни измамници. Вероятно съществуваше мощна организация, която стоеше зад преките извършители и направляваше действията им. Тримата конкретни контрабандисти имаха значение дотолкова, доколкото можеха да ги отведат до по-едрите риби. Централните власти подозираха, че в дъното на аферата седи влиятелен столичен banker. Ако не успееш да стигнат до него, случаите на контрабанда щяха да продължат. Съдията Ди поклати глава и си наля втора чаша.

Тао Ган излезе на пазарния площад изморен до смърт и в лошо настроение. Беше посетил шест заложни къщи, беше разпитал най-подробно златарите и бижутерите, бе се отбил и в няколко долнопробни нощни приюта. Никой не беше виждал изумрудения пръстен със сплетени дракони, нито пък бе чувал за свада между бандити в града или околностите му.

Той тръгна към храма на Конфуций по широките каменни стъпала, задръстени от сергии, и седна на бамбуковото столче пред един сладкар. Разтри изтръпналите си колена и с горчивина си помисли, че се е провалил в първата възложена му от съдията самостоятелна задача. Досега беше работил само заедно с Ма Жун или Цяо Тай. Безвъзвратно пропускаше възможността недвусмислено да докаже уменията си.

„Изглежда, е вярно, че ми липсват физическа издръжливост и опит в разследването, каквито имат другите двама — рече си той. — А иначе знам колкото тях за привичките в подземния свят, ако не и повече! Защо ли обаче...“

— Това място тук е за търговия, а не за безплатна почивка — сопна му се намръщеният сладкар. — Пък и умърлушената ти физиономия ми пъди клиентите!

Тао Ган го стрелна гневно с очи и демонстративно купи сладки за пет гроша. Тъй и тъй трябваше да обядва нещо, а си беше и доста пестелив. Задъвка замислено и погледът му се зарея над пазара. Изпита лека завист при вида на аптеката на Уан, която се открояваше в другия край на площадчето с боядисаната си в златисто фасада. Съседната висока каменна сграда беше със строга, но внушителна архитектура. Над прозорците с решетки се четеше надпис „Заложна къща Лън“.

„Едва ли някой разбойник ще посмее да изнудва такава авторитетна заложна къща в центъра — помисли си Тао Ган. — И все пак защо да не надзърна, и без това съм тук. Пък и Лън е един от собствениците на планински вили. Снощи може да е чул и да е видял нещо.“

Той се надигна и с труд си проправи път през тълпата на пазара. Десетина изискано облечени клиенти чакаха реда си пред висок тезгях, преграждащ просторното помещение, и разговаряха оживено със служителите. В дъното се виждаше масивно писалище, зад което

седеше едър дебел мъж с огромно сметало в белите си яки длани. Носеше широка сива роба и черна шапчица на главата. Тао Ган бръкна в широкия си ръкав и подаде на най-близкия чиновник внушителна червена визитна картичка, на която бе изписано с едри йероглифи „Кан Тао, покупка и продажба на старинни златни и сребърни изделия“. А отдолу в ъгълчето стоеше адресът: широко известна златарска улица в столицата. Това беше една от многото подправени визитки, които Тао Ган бе използвал през дългата си кариера на професионален измамник. Дори след като премина на служба при съдията, не намери в себе си сили да се раздели със своята избрана колекция.

След като картичката беше отнесена на дебелия началник, той веднага скочи на крака и се отправи тронаво към тезгяха. Кръглото му надменно лице се разтопи в любезна усмивка:

— С какво можем да ви бъдем полезни, ваша милост?

— Нуждая се от поверителна информация, господин Лън. Един клиент ми предложи изумруден пръстен на една трета от реалната цена. Опасявам се, че го е задигнал, и се запитах дали пък не е опитал да го заложи и при вас?

След като изрече всичко това, той извади пръстена от ръкава си и го положи на гишето. Лицето на Лън помръкна.

— Не! — отвърна рязко той. — Никога не съм го виждал — и се сопна на кривогледия служител, който надничаше любопитно през рамото му: — Не е твоя работа! — После се обърна се към Тао Ган и добави: — Искрено съжалявам, че не мога да ви помогна, господин Кан — и тръгна обратно към писалището си.

Кривогледият намигна на Тао Ган и кимна с брадичка към вратата. Помощникът на съдията поклати разбиращо глава и излезе. Отвън видя червена мраморна пейка точно до преддверието на аптеката на Уан и седна да изчака. Прозорецът беше отворен и това го изкуши да хвърли едно око вътре. Двама чираци стриваха лекарствен прах между дървени колела, друг режеше дебел билков корен със сатър, прикрепен за желязна дъска. Още двама подреждаха отстриани изсушени стоножки и паяци. Тао Ган знаеше, че веществата, извлечени от тях и стрити в хаванче с люспи от цикади, разтворени в топло вино, бяха добър цяр за кашлица.

В този миг се дочуха стъпки. Кривогледият служител се приближи до него и седна отстриани на пейката.

— Тъпоглавият ми началник не можа да ви разпознае — ухили се подигравателно той, — ала аз веднага разбрах кой сте. Помня ясно, че съм ви виждал в съда, на служебната скамейка.

— Карай по-накратко! — тросна се Тао Ган.

— Ами накратко, дебелият негодник ви преметна, уважаеми. Виждал е пръстена — и още как! Държал го е в собствените си ръце на тезгяха.

— Е, може и да е забравил.

— Забравил, друг път! Само преди два дни го донесе едно много красиво момиче. Тъкмо се канех да я запитам дали не желае да го заложи, когато се дотътри шефът и ме избута. Дъртият козел още се зазяпва по хубави жени. Аз, разбира се, продължих да ги наблюдавам, но не успях да чуя какво си шушукат. Накрая момичето си прибра пръстена и излезе.

— Каква е била тя според теб?

— Във всеки случай не беше някоя високопоставена дама. Носеше вехт син елек и кърпени панталони като миячка на съдове. Пресвети небеса, да бях богат, изобщо нямаше да ѝ придирям, само да се съгласи да живее с мен. Много беше хубава. А Лън е голям мошеник! Забъркал се е в един куп съмнителни далавери, освен това крие от данъците.

— Май не го обичаш много.

— Та той ни вади душите! И заедно с надутия му син все слухтят да не би някой от нас да изкара нещо допълнително — чиновникът изпусна дълбока въздишка, после продължи делово: — Ако вие от съда ми плащате по десет гроша дневно, ще ви съобщавам точно как Лън избягва плащането на данъците си. А за получените дотук сведения ми дължите двацет и пет гроша.

Тао Ган се надигна и потупа служителя по рамото.

— Давай все така, момко! — каза му той насърчително. — След време ще дойде и твоят ред да се превърнеш в същия дебел мошеник, стиснал в ръце огромно сметало — после добави по-строго: — Ако има нужда от теб, ще ти се обадим. Довиждане.

Разочарован, служителят побърза да се върне на работното си място. Тао Ган тръгна след него, вървейки по-бавно. Щом влезе вътре, потропа по тезгяха и категорично махна на собственика да дойде при

него. Показа му служебната си карта, заверена с големия червен печат на съда, и кратко му нареди:

— Ще се наложи да ме придружите до съда, господин Лън. Негово превъзходителство магистратът желае да разговаря с вас. Не, няма нужда да се преобличате. Тази сива роба е напълно подходяща. Побързайте, нямам много време.

Отнесоха ги в съдилището с удобната тапицирана носилка на Лън. Тао Ган нареди на лихваря да изчака пред канцеларията. Лън се отпусна тежко на скамейката и започна енергично да си вее с голямо копринено ветрило. Когато помощникът дойде да го повика, бързо скочи на крака.

— За какво всъщност става въпрос, ваша милост? — попита тревожно той.

Тао Ган го изгледа съжалително. Притеснението на този дебелак му доставяше удоволствие.

— Какво да ви кажа, господин Лън — започна важно помощникът. — Нямам право да разговарям с вас по служебни въпроси, но все пак ще ви доверя нещо... Радвам се, че не съм на ваше място!

Когато Тао Ган го въведе в кабинета, изпотеният от напрежение собственик на заложената къща падна на колене още щом видя съдията Ди зад писалището, и започна раболепно да удря чело о земята.

— Нека пропуснем формалностите, господин Лън — отбеляза невъзмутимо магистратът. — По-добре седнете и ме изслушайте! Мой дълг е да ви предупредя, че ако не отговорите откровено на въпросите ми, ще се наложи да ви разпитам официално в съда. Затова кажете честно — къде бяхте снощи?

— Милостиви небеса! Значи е станало онова, от което се опасявах — възкликна дебелакът. — Само защото си позволих някоя чашка в повече, ваше превъзходителство. Кълна се! Тъкмо затварях, когато се появи моят стар приятел Чу, златарят, и ме покани да пийнем във винарната на ъгъла. Изпихме само две кани, господарю! Не бяха повече! Изобщо не съм залитал след това. Предполагам, че старецът ви е казал същото, нали?

Съдията Ди кимна. Нямаше и най-бегла представа, за какво говори посетителят. Ако Лън бе отвърнал, че си е седял у дома цялата нощ, щеше да го попита дали не е чул подозрителна разпра в гората

наоколо, и след евентуалния му отговор мислеше да го стресне с получените от кривогледия сведения за изумрудения пръстен и неверния отговор на самия Лън пред Тао Ган. Но сега той просто нареди:

— Искам да чуя цялата история от начало до край от собствената ви уста.

— Ами след като се сбогувах с приятеля си Чу, ваше превъзходителство, казах на носачите да ме отнесат в къщата ми горе на билото. Докато завивахме покрай оградата на съдилището, насреща ни изскочиха банда млади негодници, всякаква улична измет. Започнаха да ми се подиграват. Обикновено не се унижавам да отговарям на обидни подмятания, но как да ви кажа, този път просто... С други думи, страшно се ядосах и наредих на носачите да оставят носилката и да дадат добър урок на тази сган. И тогава изведнъж се появи онзи стар скитник. Започна да рита по носилката ми и да ме нарича „гаден тиранин“. Е, разбира се, човек с моето положение не може да търпи подобни изстъпления. Излязох навън и блъснах с все сила този негодник. Казвам ви, само го блъснах, господарю. А той се просна и си остана да лежи така по гръб.

Лихварят извади голяма копринена кърпа и избърса потта, която се стичаше по лицето му.

— Течеше ли кръв от главата му? — попита съдията.

— Кръв ли? Нямахме такова нещо, ваше превъзходителство. Той падна в калния ров край пътя. Е, май наистина трябваше да го огледам внимателно, за да се убедя, че не е пострадал сериозно. Както и да е, ония младоци отново ме наобиколиха, затова скочих обратно в носилката и казах на хората да ме карат у дома. Чак по средата на пътя по склона, когато вечерният вятър малко ме поохлади, осъзнах, че старият скитник може да е получил сърдечен пристъп. Затова казах на носачите да спрат и им съобщих, че ще вървя пеш, а те да избързат напред. Всъщност се върнах обратно долу, при мястото на разправията. И тогава...

— А защо просто не сте им наредили да ви придружат дотам? — прекъсна го съдията.

Лихварят изглеждаше объркан.

— Нали знаете, ваше превъзходителство, какви са днешните слуги. Ако скитникът наистина беше получил сърдечен разрыв, не

искаха те да го узнаят. Каквито са нагли, тези негодници можеше да започнат да ме изнудват... Както и да е, когато се върнах при ъгъла на улицата, от падналия нямаше и следа. Един уличен търговец ми каза, че старият скитник бил станал скоро след спречкването. Избълвал всякакви оскърбления по мой адрес, после тръгнал към склона пъргаво като момче.

— Ясно. Какво направихте после?

— Аз ли? Ами наех носилка да ме откара у дома. Но от неприятния случай се разстрои стомахът ми и щом слязох пред портата, внезапно ми прилоша. За щастие господин Уан и синът му тъкмо се връщаха от разходка и младежът ми помогна да вляза вътре. Яко е като бик това момче. И после веднага си легнах — той отново попи лицето си и заключи: — Осъзнах напълно, че не биваше да посягам на стария скитник, ваше превъзходителство. Както виждам обаче, той явно е подал оплакване срещу мен. В такъв случай съм готов да платя нужното обезщетение, в разумни граници, разбира се...

Съдията се надигна нетърпеливо.

— Елате с мен, господин Лън — строго нареди той. — Искан да ви покажа нещо.

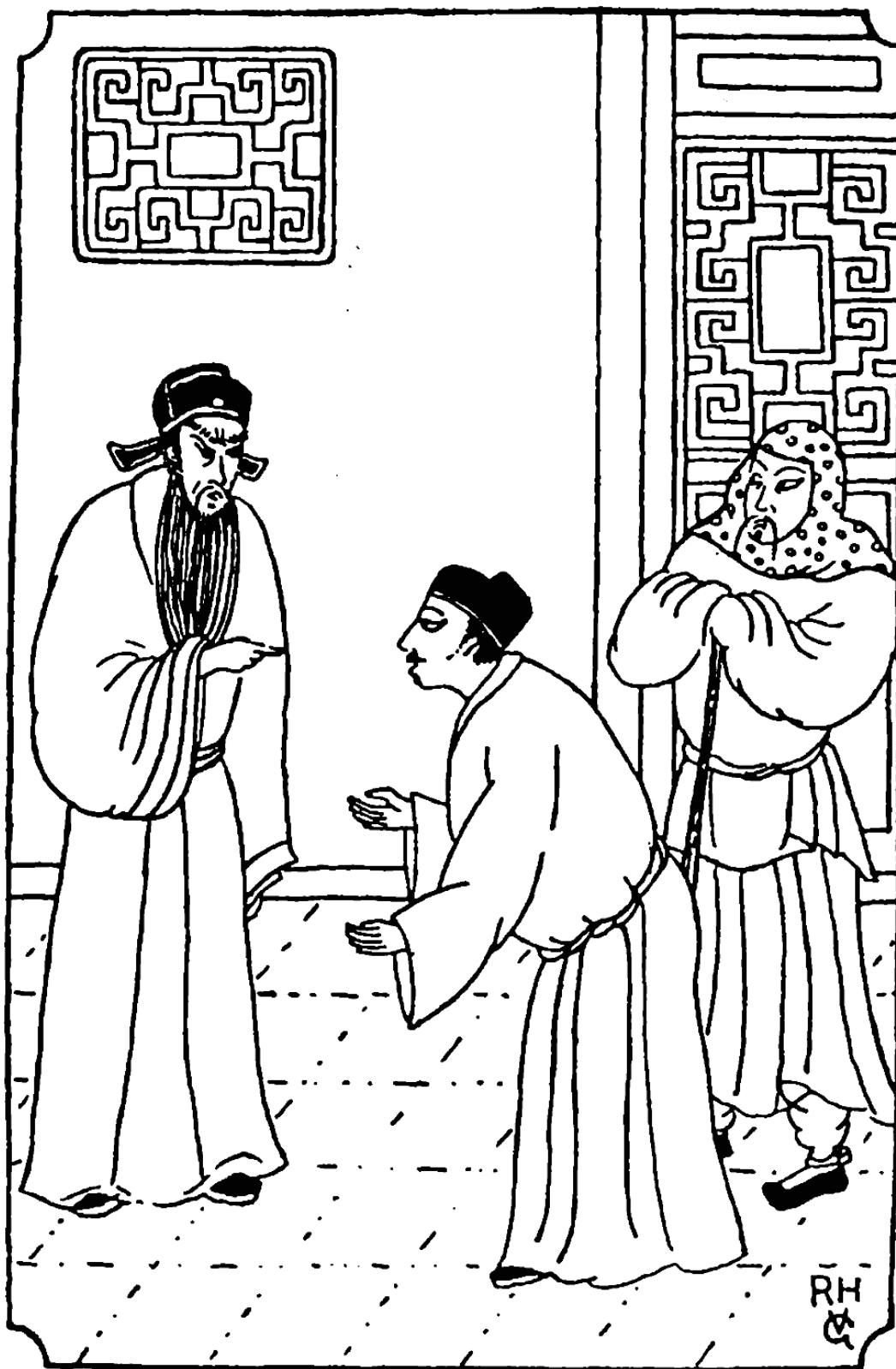
Излезе от кабинета, следван от Тао Ган и озадачения лихвар. Вън в двора съдията нареди на началника на стражата да ги отведе в моргата, намираща се в специално помещение до входната врата. Влязоха в голата задушна стая, в която имаше само един висок нар от чамови дъски, покрит с тръстикова рогозка. Съдията отметна единия край на покривалото и запита:

— Познавате ли този човек, господин Лън?

След като хвърли бърз поглед към лицето на скитника, Лън изкрещя:

— Пресвети небеса, убил съм го! — после падна на колене и захленчи жалко: — Милост, господарю! Имайте милост към мен! Беше просто нещастен случай, кълна ви се. Аз само...

— Ще имате възможност да обясните всичко пред съда — отвърна хладно магистратът. — А сега ще се върнем в кабинета ми, защото още не сме приключили с вас, господин Лън.

„ОЩЕ НЕ СМЕ ПРИКЛЮЧИЛИ С ВАС, ГОСПОДИН ЛЪН“

Когато влязоха в кабинета, съдията Ди се разположи зад писалището и даде знак на Тао Ган да седне отпред на столчето. Лън не получи покана, затова и остана прав, наблюдаван от зорките очи на началника на стражата. Известно време съдията Ди го гледа изпитателно, поглаждайки бавно дългите си бакенбарди. После извади от ръкава си изумрудения пръстен и запита:

— Защо сте казали на моя помощник, че никога не сте виждали този пръстен?

Лън се втренчи в скъпоценната вещ с извити от почуда вежди. Не изглеждаше особено притеснен от внезапния въпрос.

— А откъде можех да знам, че е ваш служител, господарю? — попита той раздражено. — Иначе щях да отвърна изчерпателно, разбира се. Но пръстенът ми напомни за едно доста неприятно изживяване и не желяех да го споделям с напълно непознат човек.

— Добре, добре. Тогава ми кажете коя беше младата жена, която го донесе.

Лън повдигна пълничките си рамене.

— Наистина не съм в състояние да ви отговоря, ваше превъзходителство. Беше облечена доста бедно и явно принадлежеше към някоя разбойническа банда, тъй като краят на лявото ѝ кутре бе отрязан. Но иначе беше хубавка, дори много хубава. Та значи тя сложи пръстена на тезгяха и попита каква е цената му. Бижутото е старинно и скъпо, както сам можете да се уверите, и струва около шест сребърника. Хайде, нека са десет, ако го купи колекционер. Затова ѝ казах: „Ако искаш да го заложиш, давам един сребърник, ако го продаваш — два.“ Всеки си гледа изгодата, нали? Дори когато пред теб стои такава красавица. Ала тя изобщо не прие предложението ми. Грабна си пръстена, тросна ми се, че не бил за продан, и си излезе. Повече не я видях.

— Аз пък чух друга версия — подхвана строго съдията Ди. — Затова ми разкажи какво сте си шепнали.

Лицето на Лън внезапно почервения.

— Така значи, тези негодници моите служители пак са шпионирани! Е, тогава ще разберете в какво неловко положение бях, ваше превъзходителство. Разпитвах я само защото се опасявах, че такава хубаво момиче от провинцията, съвсем самичко в града... може да попадне на лоши хора и...

Съдията удари с юмрук по писалището.

— Стига си го увъртал, човече! Кажи ми какво точно си говорихте?

— Добре... — каза страхливо Лън. — Предложих ѝ да се срещнем по-късно в близката чайна, за да... просто я погладих по ръката да я успокоя, че ѝ мисля доброто, нали разбирате. А тя изведнъж избухна яростно. Каза, че ако не престана да я задирям, ще извика брат си, който я чакал отвън. И после... побягна.

— Достатъчно. Началник, сложете белезници на този мъж и го отведете в килията. Обвинен е в убийство.

Офицерът сграбчи протестиращия лихвар и го изведе навън.

— Налей ми още една чаша, Тао Ган — каза съдията. — Доста любопитен случай. А забеляза ли какво разминаване има между неговото описание на разговора с девойката и това на служителя?

— Наистина, господарю — отвърна развълнуван Тао Ган. — Този глупак служителят изобщо не спомена, че двамата са се карали на тезгяха. Според разказа му просто си шепнели нещо. Аз лично мисля, че момичето все пак е приело предложението, господарю. А описаната от лихваря свада се е състояла по-късно, по време на уговорената среща в чайната. И във връзка с нея ядосаният Лън е убил стария скитник.

Магистратът, който бавно отпиваше от чая си, остави чашата на масата. Облегна се назад в креслото и каза:

— Да чуем цялата ти версия, Тао Ган.

— Ами смятам, че опитът за ухажване е донесъл на Лън големи неприятности. Защото момичето, брат му и старият скитник са били от една и съща банда, девойката им е служила за стръв. Щом той е пристигнал в чайната и е започнал да я ухажва, тя се е развикала, че ѝ посягат, това е стар женски номер. Братът и старецът веднага са дотичали на помощ и са започнали да го изнудват за пари. Все пак Лън е успял да се измъкне. Ала наред пътя към планината го е причакал старият скитник и отново се е опитал да го изнуди, като е разиграл сцена на улична кавга. Носачите са били заети да пердашат момчетиите нехранимайковци, затова и не са могли точно да чуят за какво е била разпратата. Като не е успял да накара стареца да млъкне, Лън го е блъснал силно. Вие какво мислите за подобна версия, господарю?

— Правдоподобна е и напълно съответства на характера на лихваря. Продължавай.

— Докато са носели Лън към дома му, той наистина се е разтревожил за стореното. Не за състоянието на стареца, разбира се, а за очевидците. Опасявал се е, че щом другите бандити открият пребития скитник, ще тръгнат да си откъсват. Когато уличният търговец го е осведомил, че е видял как старецът тръгва към планината, лихварят го е последвал. Някъде сред пътя го е настигнал и му е нанесъл тежък удар отзад, вероятно с остър камък или с дръжката на камата си — Тао Ган замълча, но тъй като магистратът му кимна окуражително, продължи: — За Лън, човек с мощно телосложение и напълно запознат с местността, не е било трудно да пренесе трупа в изоставената горска хижа. При това се е сетил да отсече пръстите на жертвата си, за да не разбере никой, че човекът е бил член на банда. Но къде и с какво ги е отсякъл, си остава за мен пълна загадка.

Съдията Ди се поизправи в креслото. Започна да глади дългата си черна брада и каза усмихнат:

— Справи се отлично. Имаш логичен ум и силно развито въображение: чудесно съчетание за един следовател. Ще имам предвид версията ти, разбира се. Ала слабото ѝ място е, че се основава изключително върху казаното от кривогледия осведомител. Но преди малко нарочно отбелязах несъответствието между двете описания като пример за това, доколко може да се разчита на показанията на очевидци. Всъщност, Тао Ган, смятам, че е твърде рано да се спираме на една версия. Първо трябва да се уверим в достоверността на фактите и да потърсим допълнителни сведения — щом забеляза посърналото изражение на своя помощник, магистратът побърза да продължи: — Благодарение на отличната ти работа днес следобед сега разполагаме с три напълно сигурни факта. Първо, че пръстенът е свързан по някакъв начин с момиче от разбойническа банда. Второ, че тя има брат, защото, както и да са се развили нещата снощи, на Лън не би му хрумвало нарочно да си го измисли. И, трето, че съществува връзка между момичето, брат му и убития. Вероятно са членове на една и съща банда, а ако е така, става въпрос за група от някой съседен окръг. Никой от служителите ни не е зървал жертвата преди, а самият Лън спомена, че момичето е от вътрешността на страната. И тъй, сега трябва да установим къде се крият момичето и брат му. Може би няма

да е много трудно, защото такава красива скитница неизбежно привлича вниманието на околните. Обикновено към подобни банди се присъединяват евтини проститутки.

— Мога да попитам местния главатар на просяците, господарю. Старият негодник е твърде умен, пък и никога не отказва съдействие.

— Да, идеята е добра. Докато си в града, аз ще проуча допълнително Лън. Ще разпитам оня хитрец неговия служител, а също приятеля му, златаря Чу, и носачите. Ще накарам началника на стражата да издири двама-трима от младежите, които са се подигравали на лихваря по пътя му, както и уличния търговец, видял стареца да се надига след разпратата. И, накрая, ще разпитам господин Уан дали Лън наистина е бил пиан, когато се е прибирал у дома. Всички тези рутинни процедури на драго сърце щяха да поемат старият Хун, Ма Жун и Цяо Тай, но понеже ги няма, ще свърша всичко сам. Тъкмо ще се поотвлека за малко от онзи случай на контрабанда, който си остава неразрешен и не ми дава мира. Залавяй се за работа и успех!

Единственият човек във вмирисаната кръчма „Червеният шаран“ беше сивобрад старец, приведен над тезгяха. Носеше дълга и прокъсана на места синя роба, на темето му бе нахлупена мърлява черна шапчица. Проскубани мустаци и заострена брадица украсяваха издълженото му набръчкано лице. Той се взираше с празен поглед пред себе си и лениво чоплеше зъбите си. Щеше да бъде затрупан с работа късно вечерта, когато щяха да пристигнат подопечните му просяци, за да си платят полагаемия дял от спечелените подаяния. Старецът наблюдаваше безмълвно как Тао Ган си налива неканен чаша вино от пропукана глинена кана. После я грабна и мигом я скри под тезгяха.

— Доста сте били зает тази сутрин, господин Тао — изграчи той. — Разпитвали сте за разбойнически свади и златни пръстени.

Тао Ган кимна. Знаеше, че вездесъщите просяци на главатаря го осведомяват за всичко, което става в града. Той остави чашата и подхвана приветливо:

— Затова и реших следобеда да си почина, да се позабавлявам малко. Но не ми се иска с професионалистка. Ще ми се да е само любителка.

— Голям хитрец сте, няма що! — отвърна кисело сивобрадият. — За да не си платите, а на всичкото отгоре да я обвините в практикуване без разрешително. Хем даром да се позабавлявате, хем и похвала от началството да получите.

— Ти за какъв ме вземаш! Просто искам да не е професионалистка, пък и да не е тукашна, защото трябва да си пазя името.

— А защо ви е нужно това, господин Тао? — запита с престорена любезност главатарят. — Да не сте били светец досега?

Гостът реши да пропусне хапливата забележка покрай ушите си. Само промълви замислено:

— Да е млада и хубавка. Но да не взема много, хей!

— Първо да се уверя, че ще оцените по достойнство напътствията ми, господин Тао.

Сивобрадият наблюдаваше с внимание, докато Тао Ган внимателно отброи пет медни гроша на тезгяха, но не посегна да ги прибере. С дълбока въздишка помощникът добави още пет. Сега вече старецът ги сграбчи с костеливата си, напомняща кокоши крак ръка.

— Значи, отивате в странноприемница „Сините облаци“ — прошепна заговорнически той. — Две преки по-надолу, четвъртата сграда отляво. Попитайте за Сън Гуй. Той й е брат и обикновено сам урежда заплащането — главатарят изгледа втренчено Тао Ган и добави с мръснишка усмивка: — Мисля, че ще се спогодите със Сън Гуй. Той е открито, мъжко момче, а и много дружелюбно. Приятно прекарване, господин Тао. Наистина го заслужавате.

Тао Ган благодари и излезе. Крачеше колкото се може по-бързо по неравния калдъръм на тясната уличка, защото не изключваше възможността сивобрадият да изпрати някой от своите просяци в странноприемницата, за да предупреди Сън Гуй, че ще бъде посетен от съдебен служител. Обстановката в „Сините облаци“ беше доста мизерна, а самата постройка почти се губеше между два дюкяна, рибарница и зарзаватчийница. Под мъждивата светлина в дъното на тясно стълбище върху бамбуков стол дремеше един дебелак. Тао Ган го смушка в ребрата с костеливия си показалец и изръмжа:

— Трябва ми Сън Гуй!

— Вземай си го и ми се махайте от главата! Втората врата на горния кат. Питай го обаче кога възнамерява да си плати.

Тао Ган понечи да тръгне към втория кат, но мъжът, явно разгледал слабата му фигура, извика:

— Постой! Виж първо лицето ми...

Лявото му око беше затворено и подпухнало, а бузата — отекла и болезнено бледа.

— Ей това е твоят Сън Гуй — рече злобно мъжът. — Мръсен негодник.

— Колко са горе в стаята?

— Трима. Освен разбойника и сестра му там е и приятелят му Чан, същата пасмина като него. Имаше и четвърти, но се загуби.

Тао Ган кимна. Докато се изкачваше по стълбите, си помисли мрачно, че сивобрадият сега тръпне от нетърпение да научи какво ще му се случи в бърлогата на звяра. Нищо, само да излезе жив оттук, ще му го върне тъпкано. Той потропа рязко на посочената врата и отвътре се разнесе груб глас:

— Утре ще си получиш парите, гнидо!

Тао Ган блъсна вратата и влезе. От двете страни на голата мръсна стая имаше по един дъсчен одър. Върху десния лежеше грамаден мъж,

облечен в кърпена кафява куртка и панталони. Имаше широко подпухнало лице с къса четинеста брада. Косата му беше вързана на опашка с мърлява кърпа. Върху другия одър шумно хъркаше един мършав дългуч, положил остриганата си глава върху свитите си жилести ръце. Пред прозореца седеше красива млада жена и кърпеше една куртка. Беше само по широки сини панталони, пищният ѝ торс беше съвсем гол.

— Какво ще кажеш да ти помогна за наема, Сън Гуй? — запита направо Тао Ган и посочи с брадичка към момичето.

Мъжаката скочи на крака, изгледа госта от горе до долу с кръвясалите си очички, почесвайки косматата си гръд. Помощникът на съдията забеляза, че връхчето на лявото му кутре е отсечено. Огледът явно приключи, защото великанът попита дрезгаво:

— Колко даваш?

— Петдесет гроша.

Сън Гуй събуди спящия с внезапен ритник по крака, провиснал през ръба на одъра.

— Този любезен господин — осведоми той сънения си приятел — настоява да ни заеме петдесет медни гроша, задето са му допаднали мутрите ни. Въпросът е, че аз не харесвам неговата.

— Я му прибери парите и го изхвърли! — обади се момичето. — Не е нужно да го биеш, и без това е като плашило.

Грамадният мъж ѝ се сопна ядосано:

— Не е твоя работа. Затваряй си устата! Ти забърка тази каша с чичо Туан, не можахме дори да му вземем изумрудения пръстен. Глупава пачавра!

Тя скочи и с все сила го изрита в пищялите. Той пък ѝ отвърна на часа, като я цапардоса с лакът в стомаха. Сестра му се преви одве, останала без въздух. Но това се оказа просто уловка, защото, когато той пристъпи към нея, тя коварно го удари с глава в диафрагмата. После отскочи встрани, изтегли незабавно една дълга игла от косата си и попита заканително:

— Искаш ли да ти я забия в корема, мили братко?

В това време Тао Ган трескаво съобразяваше как би могъл да отведе и тримата в съда. Шансът му да ги изиграе беше в това, че не познаваха добре града.

— С теб ще се занимавам по-късно — закани се Сън Гуй на сестра си, после се обърна към своя приятел: — Чан, хвани този негодник!

Чан незабавно изви ръцете на Тао Ган в смъртна хватка зад гърба, а Сън Гуй ловко го претърси.

— Наистина само петдесет медни гроша — установи той разочаровано. — Дръж го здраво, докато го науча друг път да не прекъсва съня на хората.

Той извади от ъгъла дълга бамбукова пръчка и замахна да удари Тао Ган по главата. Но внезапно се извърна и стовари удара върху гърба на сестра си, която отново се бе навела над скъсаната куртка. Тя подскочи и изпищя от силната болка. Брат ѝ избухна в доволен кикот. Ала в следващия миг се наложи да коленичи бързо, защото тя запрати по главата му тежката ножица.

— Аз самият не обичам да се месея в чужди работи — рече сухо Тао Ган, — но се налага да обсъдим въпроса за петте сребърника.

Грамадният мъж, който тъкмо бе хванал сестра си и грубо извиваше ръцете ѝ, рязко я пусна. Обърна се към госта и задъхано попита:

— Пет сребърника ли каза?

— Да, но трябва да поговорим на четири очи.

„ДА ПОГОВОРИМ НА ЧЕТИРИ ОЧИ“

Сън Гуй даде знак на Чан да пусне Тао Ган. Мършавият помощник на съдията придърпа едрия бандит в ъгъла и каза тихо:

— Изобщо не ми е притрябвала сестра ти, праща ме самият господар.

Сън Гуй видимо пребледня под силния си загар.

— Искаш да кажеш, че Пекаря чака от мен пет сребърника? Пресвети небеса, да не е полудял? Как ще...

— Не познавам никакви пекари — прекъсна го рязко Тао Ган. — Моят господар е едър земевладелец и като всеки заможен развратник си плаща добре за дребните развлечения. Омръзнаха му онези фръцли от Квартала на върбите и му се е приискала някоя здрава, напращяла мома. Бил чувал за сестра ти и ме изпрати да ти предложи пет сребърника, ако остане за няколко дни в къщата му.

Сън Гуй слушаше с изумление. Изведнъж възкликна:

— Ти не си с всичкия си! Та има ли жена, която да струва толкова, каквато и да била? — той се замисли за миг, сбръчкал ниското си чело. После избухна гневно: — Тази работа е съмнителна, приятелче! Все пак аз искам сестра ми да остане читава. Намислил съм да завъртя с нея една работа, та да ми снася редовно.

Тао Ган сви тесните си рамене.

— Както искаш. Скитащи момичета — с лопата да ги ринеш. Дай си ми тогава петдесетте медни гроша и да се сбогуваме по живо, по здраво.

— Е, не бързай толкова! — мъжаката потри объркано лицето си. — Пет сребърника казваш? Че това значи да си живея царски поне година, без да си мръдна пръста. Какво пък толкова ще й стане, и да я понатиснат малко! Тя си е ячка, а може и да се поукроти от такова преживяване. Дадено, спогодихме се! Но двамата с Чан ще дойдем лично да я предадем на господаря ти. Искам да се уверя, че я оставям в добри ръце.

— За да можеш след време да го изнудиш, нали? Няма да стане!

— Ти нещо ме лъжеш. Сигурно набираш момичета за някой бардак, мръсничко!

— Добре тогава. Ела, щом искаш. Но няма да се сърдиш, ако господарят се ядоса и накара неговите бабаити да те поотупат. Дължиш ми двацет гроша комисиона.

След продължителен пазарлък се споразумяха за десет. Мършавият помощник ги мушна в ръкава си с доволна усмивка, защото по този начин си връщаше парите, дадени за сведенията на главатаря на просяците.

— Господарят на това приятелче иска да ни черпи по едно — съобщи Сън Гуй на сестра си и на Чан. — Сега ще идем у тях да си поприказваме.

Тръгнаха отначало по главната улица, но Тао Ган скоро ги поведе през лабиринт от тесни преки чак докато стигнаха задния вход на висока каменна сграда. Щом отвори малката желязна порта с ключа от джоба си, чу смаяния възглас на Сън Гуй:

— Ей, този наистина е червив от пари! Я каква грамадна къща!

— Бива си я — съгласи се Тао Ган. — При това сега сме само на задния вход. Ако видиш централния! — с тези думи той ги поведе по дългия коридор. Заклучи грижливо вратата и рече: — Изчакайте малко, да го предупредя за пристигането ви — и се скри зад ъгъла.

След малко момичето възкликна:

— Не ми харесва миризмата тук. Страхувам се, че сме в капан.

В този миг се дочуха тежките стъпки на началника на стражата и шестима въоръжени гвардейци. Чан ядно изруга и сложи ръка върху дръжката на ножа си.

— Само се опитайте! — засмя се сурово офицерът, вдигнал меч в ръка. — Тъкмо ще получим награда, че сме съсекли опасни престъпници.

— Недей, Чан — възпря го грамадният му приятел с гримаса на отвращение. — Тези негодници са професионални убийци. Плащат им, за да трепят сиромаси като нас.

Момичето се опита да се шмугне покрай началника на стражата, ала той я хвана здраво и тя скоро бе окована заедно с останалите.

След като мина тичешком през караулното, за да съобщи за тримата бандити, Тао Ган се запъти към канцеларията и попита старши писаря къде да намери съдията Ди.

— Негово превъзходителство е в кабинета си, господин Тао. След обедния ориз разпита няколко свидетели по случая. Тъкмо когато приключи с тях и ги пусна, пристигна младият господин Лън, синът на лихваря, и помоли за разговор с негово превъзходителство. Още не са приключили.

— И какво търси тук младежът? Нали не е в списъка на заподозрените?

— Мисля, че е дошъл да разбере за какво е бил арестуван баща му. Може би ще ви е интересно да научите, че преди да влезе, разпита подробно стражниците за убийтия на пътя старец, открит тази сутрин в горската хижа. Кажете и това на съдията.

— Благодаря, ще му предам. Но стражниците не бива да дават сведения току-така.

Старият чиновник сви рамене:

— Та всички тук познават младия Лън, господин Тао. Често се случва в края на месеца преди заплата да ходят при него и да залагат някоя вещ, а той винаги е справедлив с хората. Пък и всички в съда видяха трупа, така че не смятат цялата работа за толкова поверителна.

Тао Ган кимна и се запъти към кабинета на съдията Ди. Магистратът бе зад писалището си, облечен в удобна сива роба от тънък плат и с квадратна черна шапка на главата. Пред него седеше снажен млад мъж на около двацет и пет години със спретната кафява роба и плоска тъмна шапка. Лицето му беше приятно на вид, но смръщено.

— Сядай — подкани съдията помощника си. — Това е големият син на господин Лън, тревожи се за задържания си баща. Тъкмо му обяснявах, че подозирам лихваря в съучастничество в убийството на стария скитник и че възнамерявам да разгледам случая на следобедното заседание в съда. Наистина това е всичко, което мога да ви кажа, господин Лън. Налага се да приключим разговора, тъй като трябва да разгледам някои неотложни въпроси.

— Повярвайте, баща ми не би могъл да извърши снощното убийство, ваше превъзходителство — промълви отчаян младежът.

Съдията повдигна учудено вежди:

— И защо?

— Поради простата причина, че беше мъртвопиян. Аз самият отворих вратата, когато господин Уан го доведе у дома. Татко беше почти в несвяст, та се наложи синът на аптекаря да го носи чак до леглото.

— Добре, господин Лън. Ще имам това предвид.

Младият мъж обаче не си тръгваше. Прокашля се смутено и продължи, този път по-неуверено:

— Мисля, че видях убийците, ваше превъзходителство.

Магистратът се надигна в креслото си.

— Разкажете ми по-подробно — настоя той с категоричен тон.

— Ами разправят, че открили трупа тази сутрин в горската хижа на планинския склон. Така ли е, ако позволите да попитам? — и след като съдията кимна, продължи: — Снощи светеше ярка луна и подухваше прохладен ветреца, затова реших да се поразходя. Тръгнах по пътеката, която минава зад нашата къща и води надолу към гората. След втория завой видях на известно разстояние отпред двама пътници. Всъщност не можах да ги разгледам подробно, но все пак различих, че единият е много висок и носи на раменете си тежък товар. Вторият беше дребничък и слаб. Знам, че нощем в гората се скитат какви ли не отрепки, затова реших да прекратя разходката си и се върнах у дома. Щом научих за убийството, си рекох, че високият мъж може би е носил през рамо трупа.

Тао Ган се опита да улови погледа на съдията Ди, тъй като описанието на Лън напълно съответстваше на Сън Гуй и сестра му. Но магистратът продължаваше да гледа втренчено посетителя. После рязко заяви:

— Това означава, че мога веднага да пусна баща ви на свобода, а вместо него да арестувам вас. Защото преди малко стана ясно, че вие, за разлика от баща си сте били напълно в състояние да извършите убийството.

Младият мъж зяпаше онемял в съдията.

— Не съм го убил аз! — избухна развълнувано той. — Мога да го докажа. Имам свидетел, който...

— Така си и знаех! Не сте били сам. Един младеж на ваша възраст няма да излезе току-така да се разхожда из гората в лунна нощ. Само някой зрял мъж би се наслаждавал на подобна самота. Кажете кое е било момичето?

— Камериерката на майка ми — отвърна почервенял от неудобство младият Лън. — Вкъщи, естествено, не можем да се срещаме. Затова понякога ходим в горската хижа на склона. Тя ще потвърди, че сме били заедно на разходка, но няма да може да ви каже нищо повече за хората на пътеката, защото аз вървах пред нея и ги скривах от погледа ѝ — той погледна плахо съдията и добави: —

Възнамеряваме да се оженим, ваше превъзходителство. Но ако баща ми узнае за...

— Добре, добре. Идете в канцеларията и кажете на старши писаря да приеме показанията ви. Ще ги използвам в съда само в краен случай. А сега можете да тръгвате.

Младежът вече излизаше, когато Тао Ган го запитва:

— Дали по-дребната фигура не би могла да е на момиче?

— Ами, как да ви кажа, не успях да ги разгледам добре. Но сега, като ме попитахте... Не е изключено да е била жена.

Щом посетителят излезе, Тао Ган заговори възбудено:

— Сега вече всичко си идва на мястото, господарю!

Съдията Ди вдигна ръка:

— Почакай малко, Тао Ган. Към такъв заплетен случай трябва да се подхожда внимателно. Нека първо ти съобщя за резултата от проверките. Най-напред, онзи служител на Лън излезе голям негодник и доносник. След кръстосан разпит разбрахме, че когато е видял как момичето слага пръстена на гишето, Лън го е прогонил. Между тях са застанали нови клиенти и оттук насетне той е могъл да види само как посетителката грабва пръстена и си излиза. Сам си е измислил, че са си шушукали, за да докаже какъв развратник е началникът му. А данъчните измами си остават непроверено подмятане. Пуснах го да си ходи, но преди това го предупредих строго, че съществува закон за клеветата, и пратих да призват в съда старейшината на банкерската гилдия. Той ми събщи, че господин Лън е много заможен човек, който нерядко прави и жестове на благотворителност. Не би се отказал да поизмами, падне ли му сгода, затова човек трябва да е нащрек, когато си има работа с него, но все пак се придържа към основните правила. Пътува много и прекарва голяма част от времето си в съседния окръг Чанбей, не се знае точно по какви дела. Второ, Лън наистина се е спречкал сериозно на пияна глава с приятеля си златар. Трето, началникът на стражата е успял да издири двама от младежите, които са закачали Лън по пътя. Според тях той наистина за пръв път виждал стария скитник, който обаче се надигнал веднага щом отминала носилката с лихваря. Известно време сипел люти закани срещу него, наричал го проклет тиранин, но накрая си тръгнал. Младежите споменаха обаче нещо много любопитно — според тях битият не говорел като скитник, а като образован човек. Възнамерявах да

разпитам Уан дали лихварят Лън наистина е бил толкова пиян, когато се е прибрал у дома, но след като чух думите на собствения му син, вече не е необходимо — съдията допи чая си и добави: — Кажи сега ти какво научи в града?

— Първо трябва да ви съобщя, господарю, че младият Лън е разпитвал най-подробно стражите за трупа, намерен в хижата. Това вече няма значение, защото съм убеден, че момчето не си измисля тази история за двамата на горската пътека.

Магистратът кимна в знак на съгласие:

— И аз мисля, че не лъжеше. Според мен е прям и честен момък, много по-съвестен от баща си.

— Има вероятност хората, които е видял, да са били бандитът Сън Гуи и сестра му, голяма хубавица. Главатарят на просяците ме насочи към странноприемницата, където бяха отседнали заедно с друг нехранимайко — на име Чан. С тях е имало и четвърти човек, но е изчезнал някъде. Чух Сън Гуи да навиква девойката, че провалила някаква работа с чичо Туан и не успяла да му измъкне изумрудения пръстен. Явно мъртвецът се е казвал Туан. И тримата са от друг окръг, но познават някакъв местен главатар на банда, наричан Пекаря. Успях да ги заблудя и сега и тримата са в тъмницата.

— Отлично! — възкликна съдията Ди. — И как ги пипна тъй бързо?

— Е... — започна неопределено помощникът. — Разказах им, че уж могат да измъкнат оттук много пари, и те веднага налагаха въдицата. А за предположенията ми относно господин Лън бяхте съвсем прав, господарю, като ги нарекохте прибързани и необмислени.

Съдията не отвърна, само поглади замислено мустаци. След малко каза:

— Не обичам случайните съвпадения, Тао Ган. Признавам, че понякога наистина се случват такива неща, но предпочитам най-напред да ги подложат на съмнение. Впрочем ти каза, че Сън Гуи споменал за някакъв бандитски главатар на име Пекаря. Преди да го разпитам, искам началникът на стражата да ни каже какво знае за него.

Докато Тао Ган търсеше офицера из сградата, съдията си сипа втора чаша от чайника върху писалището. Почуди се разсеяно как ли помощникът му бе успял да доведе тримата бандити в съда. Май отговори твърде уклончиво на въпроса ми, каза си той с кисела

усмивка. Вероятно пак се е представил за доверено лице на разбойнически главатар — всъщност старата му професия. Какво пък, щом е за добро... Тао Ган се върна.

— Началникът на стражата е чувал доста неща за Пекаря, господарю — доложи той. — Не бил от нашия град, а от съседния окръг Чанбей. Известен престъпник, главатар на шайка бандити. Това означава, че и самият Сън Гуй е от нея.

— Пък и нашият приятел Лън често се навърта из онези места. Съвпаденията стават твърде много за моя вкус, Тао Ган. Е, тогава ще разпитам всички тези хора поотделно, най-напред Сън Гуй. Кажи на началника на стражата да го отведе в моргата. Без, разбира се, да му показва трупа на жертвата. Аз ще дойда след малко.

Когато съдията влезе в моргата, видя едрата фигура на Сън Гуй между двама стражници. Зад тях беше високата маса с проснатия труп, завит с тръстикова рогозка. Голата стая бе изпълнена с противна миризма. Магистратът си каза, че мъртвецът не бива да остава дълго тук в горещините. Надигна края на рогозката и попита арестанта:

— Познаваш ли този човек?

— Пресвети небеса, това е той! — извика Сън. Съдията скръсти ръце в дългите си ръкави и каза рязко:

— Да, това е възрастният мъж, когото жестоко си умъртвил.

Разбойникът изригна куп ругатни. Войникът от дясната му страна не се сдържа и го перна с дръжката на тежкия си камшик.

— Признавай всичко! — изръмжа той.

Но, изглежда, ударът не направи особено впечатление на грамадния мъжага. Той само поклати глава и изрева с пълно гърло:

— Не съм го убивал! Дъртият си беше цял и невредим, когато снощи напусна странноприемницата.

— Кой е той?

— Туан Моудзъ, един богат глупак. Притежавал е голяма аптека в столицата.

— Значи е търговец на лекарства? А с теб каква работа е имал?

— Дъртият пръч беше хлътнал по сестра ми! Мъкнеше се навсякъде подир нас.

— Не се опитвай да ни пробутваш глупавите си лъжи, приятелю — студено каза съдията.

Войникът понечи да перне Сън Гуй по темето, ала той ловко сниши глава и се развика:

— Това е самата истина, кълна се! Луд беше по нея. Дори искаше да си плаща, за да го водим с нас. Но тази малоумна патка не вземаше и грош от него. И вижте сега каква беля ми докара на главата с ината си, повлеканата с повлекана! Само обвинение в убийство ми липсваше!

Магистратът поглади дългата си брада. Мъжът пред него беше закоравял негодник и все пак думите му звучаха искрено. Сън Гуй изтълкува краткото мълчание като признак, че представителят на закона е разколебан, и продължи с хленчещ тон:

— Нито аз, нито приятелят ми сме помисляли за убийство, милостиви господарю. Е, да приберем някое заблудено пиле или прасенце — случва се. Може и да вземем на заем от някой пътник десетина гроша. Какво да се прави, един скитник не може без тези неща, ако иска да оцелее. Но, кълна ви се, не сме убивали. Пък и защо да убивам тъкмо чичо Туан? Нали ви казах, той даваше пари.

— Сестра ти проститутка ли е?

— Какво да е? — попита подозрително Сън Гуй.

— Уличница.

— А, това ли... — Сън се почеса объркано по главата и отвърна предпазливо: — Ами да ви кажа право, господарю, хем не е съвсем, хем един вид си е точно такава. Ако го закъсаме много, може при сгода да отиде с някого. Но повечето време се залисва по разни младоци, хлътва по тях и не взема грош. Мъртъв капитал, това е тя за мен. Да си беше редовна уличница, щеше да носи постоянно нещо. Ако милостивият господар ми обясни какво разрешително да й извадя, нали разбирате, та да има право по улиците...

— Отговаряй само на въпросите ми — прекъсна го раздражен съдията. — Кажи сега кога започна да работиш за Лън, собственика на заложната къща?

— На заложната къща? Къде ме търсите, господарю? Имената им да не чувам на тези кръвопийци. Главатар ни е Пекаря от Чанбей. Живее над винарната близо до Западната врата. По-точно — беше наш главатар, успяхме да се откупим. Аз, сестра ми и Чан.

Съдията Ди кимна. Знаеше, че според неписаните правила на подземния свят човек, закълел се като член на банда, може да се откупи,

ако плати известна сума, от която се отбиват първоначалната му такса за включване в групата и съответният дял от общите приходи през годините на членство. Подобно разчистване на сметки често даваше повод за люти кавги.

— И двете страни ли останаха удовлетворени от крайното споразумение? — попита магистратът.

— Е, имаше малко сдърпване. Пекаря се опита да ни преметне, той си е мръсник. Добре, че беше чичо Туан, който си играе с цифрите, както си иска. Взе лист хартия, смята, смята и излезе, че Пекаря може да пие една студена вода. На онзи, разбира се, това хич не му хареса, обаче имаше и други двама свидетели, та потвърдиха каквото каза чичо Туан. Ще — не ще, Пекаря трябваше да ни пусне.

— Ясно. А защо решихте да напуснете бандата му?

— Защото за нищо ни нямаше, пък и ни принуждаваше да правим разни неща, които не ни харесваха. Не ни бяха работа, да го река. Оня ден ни караше с Чан да сме помагали за пренасянето на два сандъка през границата. Казах му: дума да не става! Първо, пипнат ли ни, работата е дебела. Второ, хората, дето ги вземаше за такава работа, после все се затриваха, уж при нещастен случай. Вярно, случват се и такива работи, но нещо много зачестиха напоследък.

Съдията хвърли многозначителен поглед на Тао Ган.

— Когато двамата с Чан му отказахте, кой пое поръчката вместо вас?

— Ин, Мън и Лу — отговори с готовност Сън Гуй.

— И къде са те сега?

Сън прокара ръка през гърлото си:

— Просто нещастен случай, да не си помислите нещо друго — каза той, намигайки. В малките му очички се мярна страх.

— А на кого трябваше да бъдат доставени тези два сандъка? — попита отново съдията.

Бандитът само повдигна широките си рамене.

— Само небесата знаят. Подочух как Пекаря нарежда на Ин да се свържат с някакъв богаташ, който държал магазин на тукашния пазар. Не съм и разпитвал повече, не ми е работа. Пък и колкото по-малко знам, толкова по-добре. Чичо Туан също ме посъветва да не се меся в това.

— Къде беше снощи?

— Аз ли? Ходихме със сестра ми и Чан в „Червеният шаран“ да хапнем малко и да похвърляме зарове. Чичо Туан каза, че ще вечеря някъде другаде, не обичал комара. Когато се върнахме към полунощ, стария още го нямаше. Горкият, да го цапардосат така по главата! Не биваше да излиза сам, особено в непознат град.

Съдията Ди извади от ръкава си изумрудения пръстен.

— Виждал ли си тази дрънкулка? — попита той.

— Разбира се. Това е пръстенът на чичо Туан, има го от баща си. Толкова предумвах сестра си: накарай го да ти го подари! Но тя не щеше и да чуе. Казвам ви, господарю, голяма мъка ми е тази моя сестра!

— Отведи го обратно в килията! — нареди съдията на офицера. — После кажи на жената на тъмничаря да доведе госпожица Сън в кабинета ми! — и докато прекосяваха вътрешния двор, магистратът рече възбудено на Тао Ган: — Ти действително направи много умен ход. Вече разполагаме с първата сериозна улика по случая с контрабандата. Незабавно ще изпратя нарочен човек при колегата ми от Чанбей с молба да арестува Пекаря. Той ще каже кой стои над него по веригата и на кого е трябвало да бъдат доставени сандъците. Няма да се учудя, ако получателят се окаже нашият приятел Лън, собственикът на заложна къща. Той е богат и държи магазин на пазарния площад, при това често пътува до Чанбей.

— Наистина ли смятате, че Сън Гуй няма нищо общо с убийството на Туан, господарю? Разказът на младия Лън за разходката в гората напълно съвпада с описанието на бандита и сестра му.

— Ще разберем подробностите, когато открием истинската самоличност на този тайнствен Туан Моудзъ, Тао Ган. Имам усещането, че Сън Гуй ни разказа всичко, което знае. Но нищо чудно и много да не знае. Ще изслушаме и сестра му.

Стигнаха до кабинета. Старши писарят скокна енергично на крака и се завтече да ги посрещне. Подаде някакъв документ на магистрата и каза:

— Дочух, че господин Тао Ган пита началника на стражата за бандит на име Лю Пекаря, ваше превъзходителство. Току-що пристигнаха тези протоколи от съдебни заседания в Чанбей. Вътре се споменава и за този бандит.

Съдията Ди хвърли един поглед на документа и възклицавайки гневно, го подаде на Тао Ган.

— Какъв лош късмет! — процеди той. — Прочети това, вчера сутринта Пекаря е бил убит в пианска свада.

Той тръгна бързо към кабинета си, размятвайки мрачно дългите си ръкави. Щом седна зад писалището, погледна свъсено Тао Ган и промълви уморено:

— Тъкмо си мислех, че сме на път да разрешим случая с контрабандата. А ето че отново се оказахме там, откъдето започнахме. И тримата, които можеха да ни осведомят за кого е била предназначена контрабандата, са били убити по заповед на Пекаря. Не е за чудене, че Ма Жун и Цяо Тай не могат да ги открият. Сигурно гният на дъното на изоставен кладенец или са заровени под някое дърво в гората. Сега изчезва и самият Пекар, единственият, от когото можехме да стигнем до истинските ръководители на контрабандната верига.

Той ядосано подръпваше брадата си. Тао Ган пък бавно увиваше около тънкия си показалец трите косъма, стърчащи от брадавицата на бузата му. След малко заговори:

— Може би, ако притиснем здраво съдружниците на Пекаря в Чанбей, ще можем да...

— Не! — прекъсна го рязко съдията Ди. — Той е избил всички, които са му вършили мръсната работа. Това е крайна мярка, което показва, че е изпълнявал нареждането на някой високопоставен престъпник да се пази в пълна тайна всичко, свързано с контрабандата — магистратът извади от ръкава си ветрило и го размаха пред себе си. След малко продължи: — Убийството на Туан трябва да е свързано с прехвърлянето на сандъците. Имам натрапчивото усещане, че ако разнищим това убийство, ще се доберем и до цялата шайка контрабандисти. Влез!

Някой бе почукал на вратата и в кабинета влезе висока костелива жена, облечена в кафява роба, с черна кърпа на главата. Побутваше пред себе си стройна девойка.

— Доведох ви госпожица Сън, ваше превъзходителство — доложи надзирателката с дрезгав глас.

Съдията огледа любопитно задържаната. Тя отвърна предизвикателно на погледа му с големите си изразителни очи. Загорялото ѝ лице с изящен овал беше наистина поразително красиво.

Нямаше и помен от грим, нито пък нужда от него. Малката ѝ капризна уста беше червена като череша, дългите вежди над финия нос — като изписани, а косата се спускаше по раменете, дълга и лъскава. Вехтият син жакет и кърпените панталони биеха на очи като твърде недостойна премяна за такава красавица. Тя застана неподвижно пред писалището, пъхнала пръсти под възенцето, което бе прстегнала през кръста вместо пояс. След като я разгледа продължително, съдията заяви с официален тон:

— Опитваме се да открием местопребиваването на господин Туан Моудзъ. Кажи ни кога и къде си го виждала?

— Ако си мислите, че ще измъкнете нещо от мен, лъжете се, господин чиновник — сопна се тя.

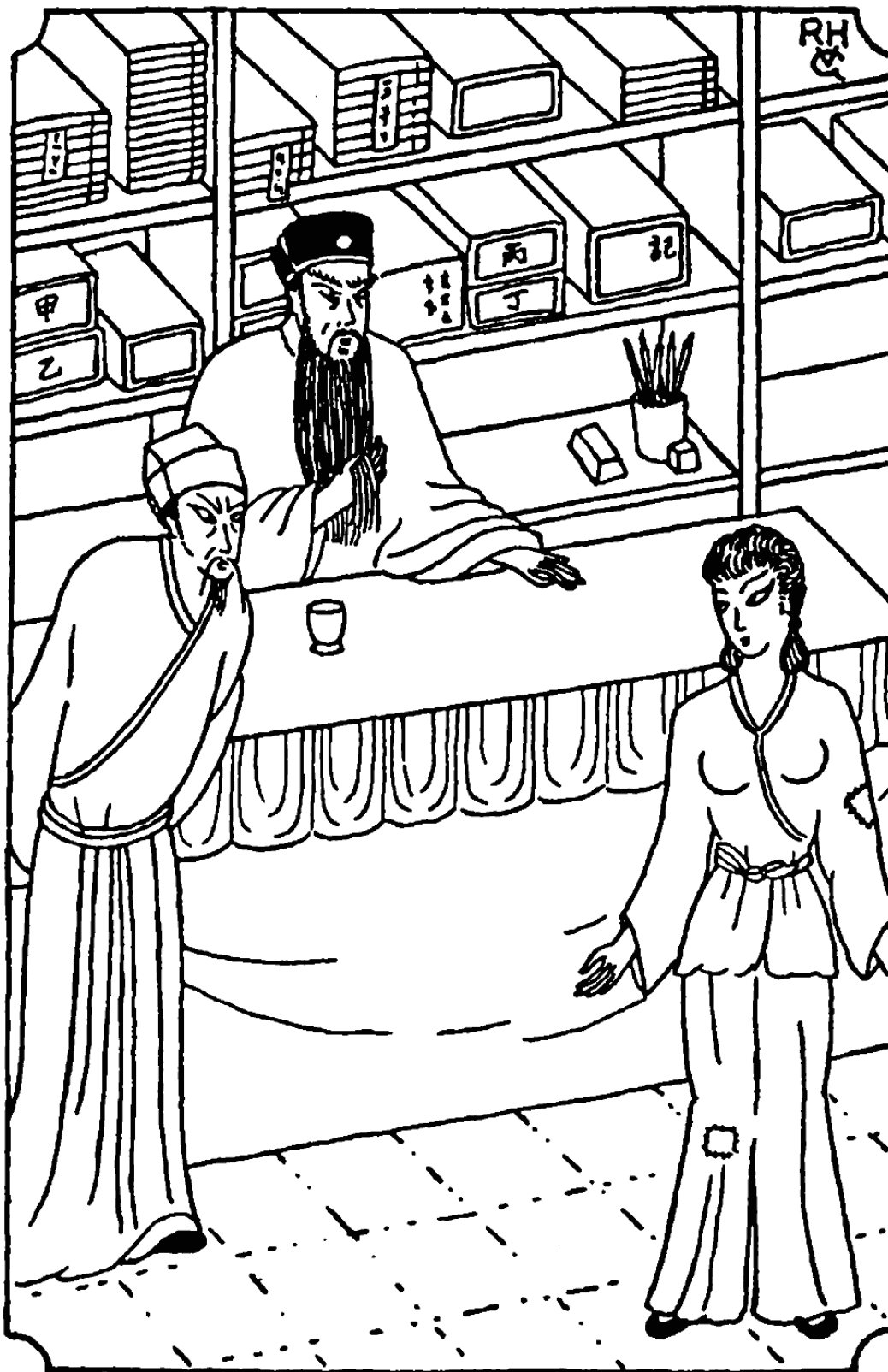
Надзирателката пристъпи ядосано към нея, за да я зашлеви през лицето, но съдията Ди я спря с ръка и каза спокойно:

— Намирате се пред окръжния съдия, госпожице Сън. Както разбирате, длъжна сте да отговаряте на всички мои въпроси.

— Да не мислите, че се страхувам от камшика? Колкото и да ме биете, нищо няма да кажа.

— Изобщо няма да те бием — приветливо се обади Тао Ган. — Но освен по случая с чичо Туан отговаряш пред закона за скитничество и проституция без разрешително. Ще бъдеш жигосана по двете бузи — девойката побледня. — Обаче ти не се притеснявай — лукаво продължи помощникът. — С малко повече пудра белезите изобщо няма да личат. Или поне няма да се набиват на очи.

Момичето застина в ужас, вперило отчаян поглед в съдията. Потръпна от главата до петите и промълви:

„НЕ СЪМ НАПРАВИЛА НИЩО ЛОШО“

— Но аз не съм направила нищо лошо. Пък и не вярвам чичо Туан да е казал нещо недостойно за мен, за нищо на света. Питате ме къде съм го срещнала. В столицата, преди година. Бях си порязала крака и влязох в дюкяна му да си купя превръзка. Самият той стоеше на тезгяха и ме заговори приятелски. За пръв път ми се случваше толкова богат мъж да ме приема човешки, без да прави мръснишки предложения, затова ми направи добро впечатление. Уговорихме си среща за същата вечер и така започна всичко, ако разбирате какво искам да кажа. Вярно, той е възрастен мъж, според мен отдавна е минал петдесетте. Но беше много благороден, говореше много възпитано, винаги готов да те изслуша, дори и да бърбориш за нещо дребно.

Тя замълча и погледна очаквателно съдията.

— Колко време продължи връзката ви?

— Няколко седмици. После казах на чичо Туан, че трябва да се разделим, защото с брат ми тръгваме за друг град. Той искаше да ми даде един сребърник, но аз отказах. Не съм уличница, слава на небесата, въпреки че моят алчен брат умира да ме продаде. Тогава това беше всичко. Но след три седмици, когато бяхме вече в Гуанин, гледаме един ден — Туан влиза в нашата странноприемница. Предложи ми да му стана втора съпруга, като плати на брат ми богат откуп — тя отри потното си чело с ръкава, подръпна пешовете на жакета и продължи: — Отвърнах му, че съм много поласкана, но не искам и грош от него. Държа на свободата си и последното нещо, за което си мечтая, е да ме затворят между четири стени, да викам на първата му благоверна „любезна госпожо“ и да надзиравам по цял ден мързеливите слуги. Туан си тръгна много натъжен, горкият. На мен също ми докривя, а на всичкото отгоре брат ми вдигна скандал и ме преби, цялата ме посини. Следващия месец прекарахме в едно село на реката, недалеч от нашия роден окръг Чанбей, и веднъж, какво да видя, ето ти го пак стария Туан. Заяви, че приключил с търговията и продал магазина на своя съдружник, защото твърдо бил решил да тръгне с нас. Брат ми го прие с радост, но постави условие редовно да си плаща определена сума, иначе нямало да се грижи за него заради черните му очи. Аз обаче заявих, че не мога нищо да обещавам. Добре, викам, съгласна съм Туан да тръгне с нас, обаче ще лягам с него само когато аз пожелавам. И не му искам парите. Брат ми направо побесня, двамата с

Чан ме хванаха и ми смъкнаха панталоните. Щях да отнеса голям бой с пръчки, ако не се беше намесил чичо Туан. Дръпна Сън настрана и след малко се споразумяха. Брат ми да го учи на разни хитрини от скитническия живот, а старият да си плаща за това. И тъй, Туан остана с нас почти цяла година. До снощи.

— Нима искаш да ни кажеш — попита съдията Ди, — че господин Туан, богатият търговец, свикнал на охолен живот в столицата с всякакви удобства, е споделял толкова време скитническия ви живот и е бродил с вас по пътищата като обикновен разбойник?

— Точно така! И му харесваше, честна дума. Стотици пъти ми е казал, че никога досега не е бил тъй щастлив. Чувствал се крайно отвратен от светската суета в столицата. На младини жените му се държали мило с него, но сега вече само на кавга ги избивало, а синовете му били вече големи мъже и току му се месели в търговията, сякаш той не знаел как да си върти аптеката. Много обичал единствената си дъщеря, ала тя била омъжена за търговец някъде далеч на юг и почти не се виждали. През ден му се налагало да ходи по разни угощения, но от това го болял стомахът. А с нас нищо не го болеше. Освен това Чан го научи да лови риба, това много му хареса и стана чудесен рибар.

Съдията седеше, загледан в нея, подръпвайки мустак. После я запита:

— Предполагам, че господин Туан е посещавал много свои бивши колеги из градовете, през които сте минавали?

— А, не! Каза, че вече е приключил със стария си занаят. Само от време на време се отбиваше при някого за пари.

— Носеше ли със себе си големи суми?

— Не. Според мен беше завеян за доста неща, ала когато ставаше дума за пари, беше доста хитър. Никога не държеше повече от двайсетина гроша. Но всеки път, щом пристигнем в някой голям град, отиваше в някой сарафски магазин и осребряваше полица. После оставяше парите у някой свой доверен колега. Мъдро постъпваше, като се има предвид какъв алчен чакал е моето мило братче. А така чичо Туан можеше по всяко време да получи колкото си иска, без да има опасност да го оберат. Ама да получи много! Да речем, само за Ханюан си беше заделил пет слитъка. Пет слитъка, представяте ли си? Не съм и допускала, че сам човек може да разполага с толкова пари! Рекох му:

да не си посмял да ги покажеш на Сън. Той уж не е убиец, но за толкова злато може да затрие цял град. А чичо Туан се ухили лукаво и каза, че имал сигурно скривалище. И наистина на следващия ден в джоба му дрънчаха само десетина медни гроша. Позволявате ли да пийна малко чай?

Съдията направи благосклонен жест към надзирателката. Тя напълни чашата на момичето, но киселото ѝ лице недвусмислено показваше, че никак не одобрява подобни глезотии в нарушение на затворническия правилник. Впрочем съдията и не забеляза изражението ѝ, защото в това време си размениха с Тао Ган погледи в потвърждение на това, че са на прав път... След като задържаната отпи няколко глътки, магистратът попита:

— А на кого остави господин Туан петте златни слитъка?

Тя повдигна заоблените си рамене.

— Много ми е говорил за себе си, ала за парите мълчеше като гроб, пък и аз не съм разпитвала. И защо ли? Първия ден, когато пристигнахме тук, каза на Сън Гуй, че трябва да посети някакъв познат, който държал магазин на главния площад. „Мислех, че никога преди не си бил в този град“ — зачуди се брат ми. „Наистина не съм — отвърна чичо Туан. — Но си имам приятели.“

— Ти кога видя Туан за последен път?

— Снощи, точно преди да вечеряме. Излезе и повече не се върна. Предполагам, че му е било омръзнало да скита и е тръгнал за столицата. Негово право си е, той е свободен човек, не е ли така? Но нямаше смисъл да се старае толкова да ме заблуждава. Как ли не ме убеждаваше, че имал намерение официално да се присъедини към нашата група. Да стане редовен член, тъй да се каже, с клетва. Трябваше просто да ни каже, че си заминава. Щеше да ми липсва малко, разбира се, но не чак толкова. Младо момиче като мен спокойно може да мине без възрастен покровител...

— Така е. Каза ли ти на тръгване къде отива?

— Ами ухили се пак лукаво и рече, че е канен на гощавка в къщата на един приятел, с когото се видели още първия ден. И аз глупачката му повярвах.

Съдията Ди сложи изумрудения пръстен на писалището.

— Каза, че никога не си получавала нищо от господин Туан. Защо тогава си се опитала да заложеш пръстена му?

— Не съм и помисляла! Просто много ми харесваше и той често ми даваше да го нося за ден-два. Онзи ден минахме край голямата заложна къща на площада и аз влязох да проверя колко струва, просто така. Ала дебелият лихвар веднага взе да ми се навира, затегли ме за ръкава, почна да ми предлага разни гнусотии и аз си тръгнах — тя отметна от челото си един немирнен кичур и продължи с лека усмивка: — Ама тогава изобщо не ми вървеше. Тъкмо излязох и един върлинех нехранимайко ме сграбчи за ръката. Заяви, че съм била неговата любов. Много се уплаших, защото очите му бяха едни такива — изцъклени. Но чичо Туан веднага го отпъди: „Долу ръцете, момичето е мое!“ А пък брат ми му изви ръката и му тегли един ритник, да си заминава по пътя. Всичките мъже са една стока. Мислят си, че е достатъчно да посегнат на някое момиче, и то веднага ще се обеси на врата им само защото било скитница. Чичо Туан наистина е като бяла врана сред тях. И ако ми кажете, че ме е обвинил в нещо или е говорил лошо за мен, аз ще ви заявя в лицето, че сте лъжец!

Тао Ган забеляза, че съдията Ди сякаш изобщо не чу последните думи. С вторачен поглед той поглаждаше бакенбардите си, явно погълнат от собствените си мисли. Помощникът се сепна от някак отчаяното изражение на магистрата и се зачуди какво ли бе предизвикало тази внезапна промяна, тъй като преди разпита на госпожица Сън твърдо бе решил да изкопчи колкото може повече улики за контрабандата. А момичето неволно го бе затрупало с ценни сведения. Сигурно съдията също бе стигнал от накъсания й разказ до заключението, че Туан се е присъединил към бандата само за да се сдобие с прикритие за незаконната си дейност. Вероятно именно Туан е бил един от ръководителите на цялата тази престъпна верига. Чудесна маскировка наистина, защото кой ли ще заподозре един скитник из провинцията, заобиколен от изпаднали нехранимайковци. А човекът, когото е посетил, трябва да е бил някой от прекупвачите на контрабандата. Един по-подробен обиск на всички магазини около пазара и разпит на собствениците несъмнено щяха да ги отведат до въпросния прекупвач. А от него вече лесно щеше да се стигне и до главатаря на цялата верига... до човека, когото централните власти отдавна искаха да пипнат.

Тао Ган се покашля няколко пъти, но съдията сякаш не го забелязваше. Надзирателката също бе озадачена от проточилото се

мълчание. Тя хвърли въпросителен поглед към Тао Ган, но мършавият помощник само сви рамене. Момичето се размърда неспокойно.

— Стой мирно! — кресна ѝ надзирателката. Най-последе съдията вдигна очи и се отърси от унеса си. Побутна шапката към тила си и тихо съобщи на госпожица Сън:

— Снощи господин Туан е бил убит.

— Убит ли? — извика стреснато момичето. — Чичо Туан убит? Кой го е убил?

— Мислех, че ти ще ни кажеш.

— Къде са го намерили? — запита нервно тя.

— В изоставена горска хижа на склона.

Тя удари с изящното си юмруче по масата и викна с блеснали очи:

— Само онзи негодник Лю го е убил. Пекаря е пратил от своите бандити да му отмъстят, задето ни помогна да се измъкнем от шайката му. И чичо Туан е попаднал в капана. Ах, тази гадина, този мръсен негодник!

Тя зарови лице в дланите си и избухна в плач. Магистратът изчака, докато девойката се успокои малко. После посочи към чашата ѝ чай и когато тя я изпи, продължи:

— Когато Туан реши да се присъедини към вас, отрязал ли крайчето на лявото си кутре?

Тя се усмихна през сълзи.

— Много му се искаше, ала не му достигна смелост. Колко пъти само сме опитвали... Слагаше си ръката на някой дръвник и хващаше сатърчето с другата, а аз стоях до него и започвах да броя: едно, две, три! После пак и пак, но накрая все не му достигаше смелост.

Съдията кимна. Известно време обмисля чутото, после поклати глава, отрони дълбока въздишка и взе четчица за писане. Нахвърли няколко реда върху една от по-големите си червени визитки, сложи я в плик и го надписа.

— Извикай някой писар — нареди той на Тао Ган. Когато помощникът въведе старши писаря, съдията му подаде плика и нареди: — Нека началникът на стражата го връчи незабавно на получателя — после отново се обърна към момичето, погледна го замислен и попита: — Имаш ли си сериозен приятел?

— Да. Лодкар е в Чанбей. Иска да се оженим, но аз го помолих да изчака година-две. Дотогава може би ще успее да си купи собствена лодка, а на мен ще ми е омръзнал волният живот. Ще пренасяме по реката товари и може би ще успяваме да свързваме двата края, а дори и да се забавляваме покрай това — изведнъж тя изгледа напрегнато съдията: — Ама наистина ли ще ме дамгосате по бузите, както заплаши онзи, мършавият?

— Не, няма да правим такова нещо. Ала ще трябва да ограничиш малко свободата си, поне за известно време. Не си ли разбрала вече, човек се насища дори на пълната свобода.

Той направи знак на надзирателката, която хвана момичето за ръката и го отведе обратно в килията.

— Пресвети небеса, каква бърборана! — възкликна Тао Ган. — Едвам я накарахме да си отвори устата, а после вече нямаше спиране.

— Нарочно я оставих да разкаже всичко със свои думи. Кръстосаният разпит се прилага само ако подозираш някого в умишлена лъжа. Запомни това, сигурно ще ти потрябва.

Той плесна с ръце и нареди на появилия се служител да донесе кърпа и топла вода.

— Туан Моудзъ е бил голям хитрец, господарю — подхвана отново Тао Ган. — Момичето съвсем не е глупаво, а изобщо не е заподозряло, че контрабандата я върти той.

Съдията Ди не отговори. Подреди внимателно книгата на писалището и сложи изумрудения пръстен пред тях. Натопи кърпата във внесения от служителя меден леген и бавно изтри лицето и ръцете си. После се облегна в креслото и каза:

— Отвори прозореца, Тао Ган, стана много задушно — замисли се за миг, погледна помощника си и продължи: — Не знам дали Туан е бил хитрец, или не, но историята, която ни разказа госпожица Сън, е направо от живота: застаряващ мъж внезапно подлага на съмнение общоприетите ценности и започва да се чуди какъв е всъщност смисълът на досегашния му живот. Мнозина минават през такъв етап на определена възраст. Година-две дразнят околните и самите себе си, после изведнъж всичко се оправя и си спомнят с усмивка мъчителните съмнения. Ала с Туан е било по-различно. Той е решил да скъса окончателно с миналото си и е довел своето решение до логическия му завършек, ще рече, отворил е нова страница. Дали след години е щял

да съжалява за стореното, си остава завинаги загадка. Но е бил доста интересна личност този господин Туан. Особняк, ала със силен характер, не ще и дума.

Съдията замълча унесено. По някое време Тао Ган се размърда неспокойно на столчето. Изгаряше от нетърпение да обсъдят следващия етап от разследването. Прокашля се неколkokратно, после попита неуверено:

— А дали да не доведат Чан, за да го разпитаме, господарю?

Магистратът вдигна очи:

— Чан ли? О, да, приятелят на Сън Гуй. Ти се погрижи за това, но утре. Проведи обичаен кратък разпит. Двамата не представляват особен интерес. По-скоро се питам какво да правим с момичето. Не знам какво да реша. Правителството предвижда строго наказание за скитничество, защото води до грабежи и други престъпни деяния. А може да я съдят и за проституция без разрешително, защото така не се плащат данъци и се ощетява хазната. Според закона подлежи на бой с камшик и две години затвор. Но съм убеден, че оттам ще излезе закоравяла престъпница и един ден ще свърши на дръвника или ще издъхне в мизерия. А ще е жалко, защото има безспорни достойнства. Трябва да се опитаме да намерим друго разрешение — той поклати угрижено глава и след миг продължи: — А Сън Гуй и другия разбойник ще осъдя на една година служба в трудовите части на Северната армия. Това ще ги излекува от безделничеството и пороците и ще им даде възможност да докажат на какво са способни. Справят ли се добре, след тази година ще могат да постъпят като наемни войници. Но сестрата... Да, точно така! Ще я настаним като прислужница при стария Хан Юнан. Той е почтен, държи на старите обичаи и поддържа в чудесен ред огромното си имение. Ако девойката поработи там поне година, ще свикне с редовния живот и ще стане достойна съпруга и стопанка на своя млад лодкар.

Тао Ган погледна разтревожен съдията. Помисли си, че наистина изглежда почти грохнал от умора — с преbledняло лице и дълбоки бръчки край устата. Без съмнение беше прекарал тежък ден. Дали щеше да сметне за твърде самонадеяно предложението му да поеме нужната проверка из магазините на пазарния площад? Или пък ще му възложи само да разпита повторно Лън? Искаше му се със сигурност да знае какви са конкретните планове на магистрата.

— Каква ще бъде следващата стъпка, господарю? Помислих си, че не би било зле...

— Следващата ни стъпка ли? — попита съдията и зачуден повдигна гъстите си вежди. — Няма следваща стъпка. Не виждаш ли, че всички загадки вече са разрешени? Сега знаем как и защо Туан е бил убит, кой е отнесъл трупа в хижата му, всичко! Включително, разбира се, кой е бил местната връзка в контрабандната верига.

И тъй като Тао Ган се облеци недоумяващо в него, съдията нетърпеливо продължи:

— О, небеса, та ти чу всички показания заедно с мен, нали така? Сега обсъждаме второстепенни подробности, защото нямаме какво друго да правим, докато чакаме да се появи централната фигура в тази трагедия.

Смаян, Тао Ган понечи да каже нещо, ала магистратът продължи:

— Да, това наистина е трагедия. Често, приятелю, разгадаването на някой случай ми дава усещане за огромно облекчение, че съм поправил частица от световното зло и съм разкрил загадката. Но този случай ми действа ужасно угнетяващо. Странно, още сутринта смътно изпитах нещо подобно, когато взех в ръцете си скъпоценния пръстен, донесен от гибона. От него лъхаше на човешко страдание. А страданието, Тао Ган, е нещо ужасно. Извисява някои до величие, но повечето срива безпощадно. След малко ще можем да видим как е повлияло върху главния актьор в тази драма, и да...

Стъпките, прокълнители в коридора, прекъснаха думите му. Той вдигна глава към вратата, през която началникът на стражата въведе господин Уан. Аптекарят, дребничък и спретнат в лъскавата си роба от черна коприна, се поклони ниско.

— Какво може да стори недостойната ми особа за негово превъзходителство? — учтиво запитва той.

Съдията Ди посочи към изумрудения пръстен пред себе си и каза с равен глас:

— Можете например да ми кажете защо не сте взели и тази скъпоценност заедно с останалите, намерени у жертвата?

При вида на пръстена Уан трепна забележимо. Но бързо се овладя и заяви надменно:

— Не разбирам за какво говори негово превъзходителство. Началникът на стражата ми връчи визитната ви картичка с молба да

дам някои сведения, но...

— Да! — прекъсна го съдията. — Сведения относно убийството на колегата ви Туан Моудзъ — аптекарят отвори уста да каже нещо, но съдията го спря с ръка: — Първо ме изслушайте. Знам съвсем точно какво се е случило. Много са ви били необходими петте златни слитъка, които ви е поверил господин Туан, защото наскоро са се провалили плановете ви да пренесете контрабандно два сандъка с ценна стока от Чанбей до Ханюан. Хората на Пекаря, наети от вас, са объркали всичко и военната полиция е пипнала двата сандъка, за които вероятно още не сте били платили. Желанието на Туан да се присъедини към групата на госпожица Сън, като се закълне тържествено и отреже връхчето на лявото си кутре, ви е дало повод да убиете този клетник.

Началникът на стражата пристъпи заплашително към Уан, ала съдията поклати глава, за да го спре, и продължи:

— Туан не е имал смелост сам да си отреже връхчето на пръста, затова сте обещали да му помогнете снощи в къщата ви горе на билото. Обещали сте му да го направите с големия аптекарски нож, с който кълцате билковите коренчета. Това приспособление се състои от тежък, остър като бръснач нож, прикрепен с подвижна връзка в единия край за дъска. Всеки билкар и аптекар разполага с такъв инструмент. С него може да се отреже и пръст, при това със свършена точност и светкавично, тъй че почти да не се усети болка. Туан се е решил на тази ужасна операция, понеже е искал по този начин да докаже на своята възлюбена скитница, че възнамерява да остане с нея завинаги.

Съдията замълча. Уан го гледаше с втренчен, невярващ поглед.

— Още преди приятелят ви да си постави ръката на необходимото място, ножът се е стоварил и е отсякъл и четирите пръста наведнъж. След това клетникът е бил довършен със силен удар в тила с железното чукало от хаванчето за стриване на билки. После трупът е бил пренесен от къщата ви до изоставената хижа надолу по склона. Надявали сте се, че ще го открият там чак след месец-два, полуразложен и неузнаваем. Нещо повече, погрижили сте се да го претърсите основно и да приберете всичко, което би могло да насочи към истинската му самоличност. Така нямаше да имаме друг избор, освен да изгорим трупа с убеждението, че е неизвестен скитник. Но благодарение на един горски гибон попаднах бързо на следата.

— Какво... гибон ли? — заекна Уан.

— Да, един гибон, който е намерил изумрудения пръстен на Туан, ето този тук, на писалището ми. Но това, разбира се, не ви засяга.

Съдията отново замълча. В малкия кабинет се възцари пълна тишина. Лицето на Уан беше побледняло от напрежение, устните му трепереха. Той преглътна мъчително, преди да проговори, а гласът му беше тъй пресипнал, че едва се чуваше:

— Да, признавам, че убих Туан Моудзъ. Всичко стана точно както казахте. С изключение на забележката ви за двата сандъка с контрабандна стока. Те не бяха мои, аз играех само ролята на посредник и трябваше да разпределям стоката — аптекарят въздъхна и продължи с глух глас: — В последните две години претърпях големи финансови загуби и кредиторите започнаха да ме притискат за дългове. Най-много дължах на един банкер от столицата — той спомена едно име, което съдията Ди беше чувал: човекът беше известен банкер, братовчед на главния императорски ковчезник. — Банкерът ме покани с писмо да го посетя, за да се споразумеем. И тъй, отидох в столицата и бях приет най-любезно. Той каза, че ако се съглася да му сътруднича в едно ново начинание, не само ще опрости дълговете ми, но и ще получа добър дял от приходите. Разбира се, побързах да приема. В следващия миг с ужас и изумление го чух да говори най-хладнокръвно за контрабанда мрежа, която бил организирал в цялата империя — Уан прокара уморено ръка през очите си. Поклати глава и продължи: — Когато започна да изброява огромните финансови изгоди, съпротивата ми отслабна. Накрая, уви, се предадох. Аз... аз не мога да си позволя да стигна до просяшка тояга. И като си представих колко пари мога да получа... Трябваше да спра навреме! Вместо да ми опрости дълговете, този изверг започна да ме притиска да ги изплащам и не ми даде никакъв дял от печалбите, а заем срещу кождерска лихва. Скоро се озовах в ръцете му. Когато Туан ми повери петте златни слитъка, веднага ми хрумна, че това е възможността да се разплатя с моя кредитор и да си възвърна свободата. Знаех, че приятелят ми не е казал на никого за гостуването си у нас снощи, за да не се разчува, че го е страх да си отреже сам крайчеца на пръста. Настояваше дори да не казвам на семейството си за посещението му. Посрещнах го сам, и то на задния вход — аптекарят извади кърпичка от ръкава си и избърса

запотеното си лице. После заяви решително: — Ако негово превъзходителство бъде любезен да ми позволи и да ми даде лист хартия, готов съм да напиша официално признание, че съзнателно съм умъртвил Туан Моудзь.

— Все още не съм искал от вас официално признание, господин Уан — отвърна спокойно съдията Ди. — Първо трябва да се изяснят някои моменти. Най-напред — защо му е било необходимо на господин Туан по всяко време да разполага с такива големи суми?

— Защото все се надяваше, че неговата скитница ще се съгласи да се омъжи за него. Каза ми, че възнамерявал да я откупи от брат ѝ и веднага щом това стане, да се установят в някое спокойно селце и да започнат нов живот.

— Разбирам. Има и още нещо: защо не сте казали направо на Туан, че се нуждаете от златото му поради сериозни парични затруднения? Нима вече не съществува старата традиция колеги от една гилдия да си помагат взаимно? А той е бил доста заможен търговец и е можел да си позволи подобна помощ, дори в размер на пет златни слитъка.

Тези въпроси като че ли затрудниха Уан. Устните му затрепериха, но той така и не успя да пророни и дума. Съдията Ди се отказа да изяснява докрай въпроса и продължи:

— Трето, вие сте с доста крехка физика, пък и вече на възраст. Как пренесохте трупа чак до изоставената хижа? Вярно, че е било по нанадолнище, но и така товарът е бил непосилен за вас.

Уан явно се беше овладял. Поклащайки безутешно глава, той отвърна:

— И на мен самия не ми е ясно как успях, ваше превъзходителство. Не бях на себе си, в главата ми имаше само една мисъл — че трябва незабавно да скрия тялото. Това ми даде сила да пренеса тежкия товар до градината, а оттам и в гората. Когато се върнах у дома, бях ни жив, ни умрял... — той отново попи потта от челото си и добави по-уверено: — Напълно съзнавам, че съм отнел живота на един достоен човек заради парите му, и съм готов да платя за извършеното престъпление със своя живот.

Съдията се изправи в креслото си. Облакът на писалището, той се вгледа в посетителя и каза хладно:

— Вие може би не осъзнавате, че след такова самопризнание цялото ви имущество ще бъде конфискувано, господин Уан. Освен това синът ви не ще получи нищо в наследство, тъй като ще настоявам да бъде установено доколко е отговорен за постъпките си.

— Какво искате да кажете? — викна обезумял аптекарят. Наведе се напред и удари с юмрук по масата: — Не е вярно, това е долна лъжа! Синът ми е напълно в ред! Просто развитието му е мъничко забавено, но пък той е само на двайсет години. Щом порасне и възмъжее, умът му ще се развие... С малко търпение и предпазване от силна възбуда той се държи съвсем нормално — бащата изглежда умоляващо съдията и продължи с пресеклив глас: — Той е единственият ми син, господарю, и е толкова добро и кротко момче! Казвам ви, че...

Магистратът промълви меко:

— Аз лично се наемам да му осигуря всички грижи, от които се нуждае, докато сте в затвора, господин Уан. Давам ви думата си. Но ако не се вземат съответните мерки, синът ви може да стане причина за нови нещастия. Трябва да бъде поставен под попечителство, това е единственото правилно решение. Преди два дни на излизане от аптеката ви е зърнал случайно онази красива скитница, която е стояла пред заложната къща на Лън. Хубостта ѝ наистина е поразителна и в обърканото съзнание на младежа е заседнала мисълта, че това е неговата любима. Понечил е да я хване за ръката, ала се е появил господин Туан и му е заявил, че тя е негова избраница, след което братът на госпожица Сън грубо е прогонил момчето. Случката се е врязала болезнено в разстроеното съзнание на сина ви и когато снощи Туан е дошъл у вас, той веднага го е разпознал. Дълбоко убеден, че това е човекът, отнел любимата му, той го е убил. После сте го накарали да пренесе тялото в горската хижа, а вие сте вървели отпред. За младежа това не е било трудно, защото, както повечето хора с болен разсъдък, той е извънредно силен.

Уан кимна унесено. По бледото му изтощено лице изведнъж се бяха врязали дълбоки бръчки, раменете му се смъкнаха. Пред очите им изведнъж се преобрази от стегнат, жизнен търговец в съсипан старец.

— Значи затова говореше непрекъснато за момичето и Туан... Всичко, което се случи снощи, ми дойде съвсем изневиделица, защото през целия ден синът ми беше в чудесно настроение. Следобед го водих на разходка в гората и той много се забавлява, докато

наблюдаваше играта на гибоните. Вечеря заедно с домоуправителя, после си легна, защото бързо се изморява. Казах на прислугата, че ще вечерям сам в библиотеката, и помолих да ми донесат там нещо леко. По-късно, докато си с Туан, го заговорих за златото, а той ме успокои, че ще изтегли от столицата достатъчно пари, които мога да му изплатя на части. „Твоята любезна помощ след малко — добави той с усмивка — ще приспадна като полагаема лихва към дълга ти.“ Такъв си беше Туан, ваше превъзходителство. Наистина забележителна личност. Изпи една кана вино и тръгна към моята работилница в градината, където изпитвам новите лекарства. Сложи си лявата ръка върху дъската за рязане и затвори очи. Тъкмо нагласях острието на ножа и някой ме блъсна силно в лакътя. „Този гнусен дъртак ми отне любимата!“ — разнесе се викът на сина ми. Неволно натиснах ножа и отрязах цели четири пръста от ръката на моя колега. Той залитна напред и изкрещя от болка и ужас. Аз се огледах за мехлем, за да спра поне кървенето. Но момчето изведнъж замахна с желязното чукало и удари силно Туан по темето — аптекарят погледна отчаяно съдията. После се подпря с две ръце о края на писалището: — Ярката луна го е събудила, показал се е на прозореца и ни е видял как влизаме в градинската пристройка. Пълнолунието винаги го довежда до изстъпление... Синът ми не съзнаваше какво върши, ваше превъзходителство. Обикновено си е съвсем кротък... — Гласът му пресекна от вълнение.

— Вашият син, разбира се, не може да бъде осъден, господин Уан. Хората с разстроен ум не попадат под ударите на закона. А сега помощникът ми Тао ще ви отведе в своята канцелария и там ще напишете своите показания до най-малките подробности: членове на контрабандната верига, цели, имена и адреси, които знаете. Между другото Лън, собственикът на заложна къща, също ли е във веригата?

— О, не, господарю. Как ви хрумна да го заподозрете? Той ми е съсед по вила и никога не бих...

— Казаха ми, че редовно посещавал Чанбей, една от основните бази на контрабандистите.

— Вижте, съпругата му е изключително ревнива жена — отбеляза мрачно Уан. — Не позволява друга да припари в дома им. Затова си е обзавел любовно гнездо в Чанбей.

— Ясно. Е, господин Уан, след като напишете и подпечатате показанията си, ще ви помоля да разкажете писмено и за нещастния

случай с Туан. Още тази нощ ще изпратя двата документа по специален пратеник в столицата. Ще добавя и препоръка за милосърдие от страна на съдебните власти, като посоча, че доброволно сте ни предоставили сведенията, които позволяват престъпната верига да бъде унищожена. Надявам се това да намали значително срока на присъдата ви. Каквото и да се случи обаче, ще направя възможното синът ви да може да ви посещава от време на време в затвора. Тао Ган, отведи господин Уан. Дай му листа и четчици за писане, като му осигуриш пълно спокойствие.

Когато Тао Ган се върна, завари съдията Ди изправен пред отворения прозорец, със стиснати на гърба ръце. Явно се наслаждаваше на хладината, която нахлуваше от малката вътрешна градина с бананови дръвчета. Той посочи към буйната зеленина и каза:

— Погледни тези разкошни гроздове банани, Тао. Току-що са узрели. Кажи на началника на стражата да занесе няколко в покоите ми, за да възнаградя с тях утре сутрин моите приятели гибоните.

Помощникът кимна и широка усмивка озари лицето му:

— Позволете ми, господарю, да ви поздравя за успешното...

Съдията вдигна ръка:

— Справихме се с този случай така бързо само благодарение на твоята намеса, Тао Ган. Извини ме, ако бях рязък с теб, преди да изслушаме господин Уан. Истината е, че бях доста нервен, защото ужасно ненавиждам да наблюдавам как една човешка личност се разпада пред очите ми дори ако това е престъпник. Но трябва да признаем, че господин Уан се държа достойно. Голямата му любов към единствения му недъгав син го възвеличаваше — и съдията заема мястото си зад писалището. — Сега ще напиша писмо на сержант Хун в Чанбей, за да му съобщя, че контрабандната верига е пресечена и той може още утре да се върне в Ханюан заедно с Ма Жун и Цяо Тай. А ти пригответи нареждане за освобождаване от тъмницата на нашия приятел лихваря. Надявам се прекараните там часове да са му дали възможност добре да размисли — съдията хвана четчицата, но внезапно я остави и добави: — Знаеш ли, Тао Ган, след като имах възможност да разследвам един случай само с твое съдействие, с радост ти съобщавам, че съм склонен да те назнача на постоянна служба. Имам

обаче един съвет към теб, свързан с бъдещата ти работа като съдебен следовател. И той е, че никога не бива да обвързваш чувствата си със случаите, над които работиш. Това е изключително важно правило, Тао Ган, ала и най-трудно за изпълнение. Трябваше да се досетя, че може да ти създаде някакви затруднения, защото самият аз още не съм се научил да го спазвам изцяло.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.